БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

40-дэхи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№175 (10236) | 1963 оной июлиин 26, пятница | Сэн 2 мүнгэн

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМЫН ҮЗЭЛ БОДОЛ БҮХЫ АРГААР НЭБТЭРҮҮЛЭЕ

КПСС-эй ЦК-гай июниин Пленумэй түүхэтэ тогтоолнуудые Буряад ороноймнай ажалшад бултадаа тон ехэ баяр баясхалантайгаар угтаад, үнэн зүрхэнһөө һайшаан дэмжэбэд. КПСС-эй ЦК-гай июниин Пленумэй дүнгүүд болон областной партийна организациин зорилгонууд тухай» асуудал партиин обкомой ээлжээтэ пленум үргэнөөр зүбшэн хэлсээд, тэрэнгы тогтоол баталан абаа. Соёл сурталай хүдэлмэри ойрын сагта эрид түргэн һайжаруулха бодото хэмжээнүүд тус тогтоол соо хараалагданхай.

КПСС-эй XXII съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлгэдэ, манай орон дотор коммунизмын материально-техническэ үндэһэ бүри байгуулха, ниитын харилсаануудые һайжаруулха, шэнэ хүниие хүмүүжүүлхэ гэһэн партиин Программын хараалһан гайхамшагта зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлгэдэ Центральна Комитедэй июниин Пленумэй тогтоолнуудай ямар ехэ сэгнэшэгүй удха шанартай байһан тухайнь партиин обкомой пленум дээрэ үгэ хэлэһэн хүнүүд тон тодорхой хурсаар тэмдэглэбэд. Энэньшье маша зүйтэй. Марксизм-ленинизмын арюун үзэл сурталаар совет хүн бүхэниие гүнзэгыгөөр зэбсэгжүүлхэ тухай шухалын шухала асуудал партиимнай Центральна Комитедэй ээлжээтэ пленум дээрэ тусгаар зүбшэн хэлсэгдэбэ ха юм. Нүхэр Л. Ф. Ильичевой элидхэл дотор, нүхэр Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгэ соо, Пленумэй баталан абаһан тогтоолнууд соо мүнөө үедэ манай орон дотор үзэл сурталай хүдэлмэриин ямар байһан тухай, энэ хүдэлмэрые эрид түргэн һайжаруулхын тулада ямар хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэ шухала болон тухай, тэрэшэлэн уласхоорондын байдал тухай, дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй хүгжэлтэ тухай гүнзэгы шэнжэлэл хэгдэнхэй, тодорхой заабаринууд үгтэнхэй.

Түбхын түрүүндэ үзэл сурталай хүдэлмэри тухай хэлэхэ болоо һаа, энэ хүдэлмэри нютаг газарнуудта үшөөл хангалтагүйгөөр ябуулагдана, ехэхэн дутуу дунданууд тохёолдоно, заримдаа алдуу эндүүнүүдшье гарана. КПСС-эй ЦК-гай июниин Пленум дээрэ эдэ дутуу дунданууд, алдуу эндүүнүүд тухай тон зүгөөр, эрид хурсаар, нюур сахилтагүйгөөр хэлэгдээ. Иимэ партийна шүүмжэлэлһээ һургаал абажа, үзэл сурталай үргэн ехэ фронтын бүхы һалбарида ажаллажа байһан хүдэлмэрилэгшэ бүхэн өөртөө тобшолол хэхэ болоно.

КПСС-эй ЦК-гай Пленум дээрэ хэлэгдэһэн дутуу дунданууд манайшье республикын партийна организациин үзэл сурталай хүдэлмэридэ бүрин хабаатай. Тиимэ дутуунууд мамнайдашье тохёолдоно. Тайлбарилан хэлэхэдэ, үзэл сурталай хүдэлмэри ажабайдалтай, үйлэдбэритэй холбоо барисаа багатай байна, тиимэһээ энэ хүдэлмэри үйлэдбэридэ эхэ нүлөө үзүүлнэгүй, ёһын тэдыдэ хэгдэнэ. Үзэл сурталай, ойлгууламжын, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри совет хүнүүдые шэн габьяата ажалда, баатаршалгада зоригжуулха, ажалынгаа хэрэгүүдые һайнаар шиидхэлгэдэ, үйлэдбэриингөө түсэбүүдые, абаһан уялгануудаа коллектив бүхэнэй, хүн бүхэнэй амжалтатайгаар бэелүүлгэдэ туһалха зорилготой юм, энэ зорилгоёо хүсэдөөр дүүргэжэ шадаагүй. Үзэл сурталай зарим хүдэлмэрилэгшэд «тэды дахин суглаан болоо, тиимэ тиимэ асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ, тэды дахин лекци, элидхэл, хөөрэлдөөн болоо» гэхэ мэтэ хооһон too баримтануудые дурдаад лэ, ехэнхидээ мэтэ хүдэлмэрээ хизаарлахаар бэлэн байдаг. Энэ хадаа ёһотойл формализм гээшэ. Соёл сурталай, үзэл бодолой хүдэлмэриин зорилгые ойлгодоггүй гү, али ойлгохо хүсэлэнгүй, бодото ажабайдалһаа холодоһон, мүнөөнэй ажабайдалай халуун сохисые мэдэрхээ болиһон лэ хүнүүд иимэрхүү аяг аашa гаргадаг. Олониитэ ажалшадай дунда элдэб һонин асуудалнуудаар лекци уншаха, элидхэл хэхэ, хөөрэлдөө үнгэргэхэ хэрэгтэй. Теэд ойлгууламжын эдэ бүхы хүдэлмэри хүнүүдые коммунис ёһoop хүмүүжүүлгэдэ ямар нүлөө үзүүлээб, предприяти, колхоз болон совхозой үйлэдбэриингөө түсэб бэелүүлгэдэнь ямар туһа хүргөөб, суглаан боложо, шухала асуудал зүбшэн хэлсэһэнэй һүүлээр тус коллективэй ажабайдалда ямар хубилалта болооб, суглаан дээрэ хэлсэгдэһэн зүйлнүүд дээрэһээ хүнүүд өөһэдтөө ямар тобшолол хээб, ямар һургаал абааб гэжэ ухамайлан хаража үзэхэ хэрэгтэй. Үзэл сурталай хүдэлмэриин үйлэдбэритэй ямар холбоотой, үйлэдбэридэ ямар нүлөө үзүүлдэг байһаниинь иигэжэ тодоруулагдадаг ха юм.

Энээнһээ уламжалан хэлэхэдэ, хүн бүхэнэй ажалда дуратай, ажалша бэрхэ байха, даалһан ажалдаа үнэн зүрхэнһөө, оролдосо схэтэйгээр хандаха хэрэгтэ соёл сурталай хүдэлмэри ехэ нүлөө үзүүлхэ зорилготой. Коммунизм үргэн далайсатайгаар байгуулхын тулада хүн бүхэн оролдосотойгоор ажаллаха зэргэтэй. Совет хүнүүдэй шэн габьяата ажалаар лэ коммунизм байгуулагдаха болоно бшуу. Тиимэһээ ниитын ажал хэхэ дурагүй, хара амяа хараад, хонжоо наймаа хээд ябадаг этэгээдүүдтэй, хамтын зөөри үбэршэлэгшэдтэй хайра гамгүйгөөр тэмсэхэ шухала. «Ажал хэдэггүй хүнэй ама хооһон» ябахаар эрхэ байдал хаа хаанагүй тогтоохо хэрэгтэй.

КПСС-эй ЦК-гай июниин Пленумэй шиидхэбэринүүдые нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхын тулада республикын промышленна предприятинууд, колхоз болон совхозууд хэзээ хэзээнэйхиһээ ехэ үүсхэл оролдосотойгоор ажаллажа байна. Олохон предприятинуудай коллективүүд үйлэдбэриингөө түрүүшын хахад жэлэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэөд, жэлэйнгээ түсэб Октябриин хубисхалай һайндэр болотор дүүргэхээр уялга абанхай, унаһан малгайгаа абаха забдагүйгөөр ажаллажа байнхай. Тэрэшэлэн түрүү колхоз болон совхозууд гүрэндэ мал ажалай продуктнуудые худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргэөд, жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид бэелүүлхэ, үбһэ хуряалгые богонихон болзор соо эрхим шанартайгаар дүүргэхэ, таряа хуряалгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтахаар шиидэнхэй. Үсөөн үгөөр хэлэхэдэ, партиингаа Центральна Комитедэй июниин Пленумэй тогтоолнуудаар зоригжоһон республикымнай олониитэ ажалшадай дунда эршэтэ ажалай охин хаа хаанагүй орьёлон байна.

Зүб даа, иимэл байха ёһотой. Түрэл партиингаа түүхэтэ хэмжээ ябуулгануудта совет хүнүүднай бодото хэрэгүүдээрээ, баатар ажалаараа харюусадаг нангин заншалтай болоо ха юм.

КПСС-эй ЦК-гай июниин Пленумэй тогтоолнууд соо тон шухала олон асуудалнууд тодорхой һонороор шиидхэгдэнхэй. Мүнөө республика дотор хаа хаанагүй—фабрика болон заводуудта, колхоз болон совхозуудта, эмхи зургаануудта, үйлэдбэриин управлениинүүдтэ, партийна комитедүүдтэ, эхин партийна организацинуудта Пленумэй дүнгүүд зүбшэн хэлсэгдэжэ байна. Эдэ суглаануудые ехэ эмхитэйгээр үнгэргэжэ, Пленумэй тогтоолнуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада коллектив бүхэнэй зорилгые зүбөөр тодорхойлхо, бодото хэмжээнүүдые хараалха шухала. Тобшолон хэлэхэдэ, Пленумэй материалнуудтай ажалшан бүхэниие гүнзэгыгөөр танилсуулха, ажалшадые марксизм-ленинизмын үзэл бодолоор зэбсэгжүүлхэ гэһэн маша шухала зорилго партийна организаци бүхэнэй урда табигданхай.

РСДРП-гэй II съезд болоһоор 60 жэлэй ойдо

Бүгэдэ олониие һонирхуулна

ХАРЬКОВ, июлиин 24. (**ТАСС-ай корр.**). Харьковтахи гүрэнэй түүхын музейдэ һаянай хүн зон ходо олон байна. Партиин II съездын болоһоор 60 жэлэй ойдо зорюулагдаһан выставкэ эндэ нээгдээ. Съезд үнгэргэхэ, тэрээндэ бэлэдхэхэ үедэ Владимир Ильич Ленинэй ябуулһан айхабтар ехэ хүдэлмэриие эндэхи материалнуудһаа хүнүүд ойлгожо абаха байна.

Стенднүүдэй нэгэндэнь тон шухаг документ байна. 1900 ондо хилын саана хэблэгдэһэн «Харьковтахи хүдэлмэришэнэй хүдэлөөн» гэжэ ном эндэ табяатай. РСДРП-гэй Харьковтахи комитедэй интернациональ конгрессэй үмэнэ хэһэн тоосоон эндэ хэблэгдэнхэй. В. И. Ленин энэ документые ехэ анхаралтайгаар үзэһэн, тэрэшэлэн 1900 оной маёвко тухай «Искра» газетэдэ Харьковай хүдэлмэришэдэй бэшэһэн статьятай танилсаһан байна. Саашадаа «Харьковта майн үдэрнүүд» гэжэ брошюра болгон эдэ статьянуудынь хэблэгдэһэн юм. Энэ жэшээ дээрэһээ В. И. Ленин Бүхы Россин социал-демократида тобшолол хээ һэн. Энээн тушаа иигэжэ бэшээ бэлэй: «ородой хүдэлмэришэдэй политическэ арга шадабариие үшөө, үшөө дахин харуулаад, Харьковтахи маёвко эдэ арга шадабариие хүсэдөөр хүгжөөхын тулада юун хэрэгтэйб гэжэ харуулба бшуу... Манда эмхидэл дутана гэжэ тобшолол хэмээр байна».

«Юу хэхэ ёһотойб» гэһэн Владимир Ильичэй зохёолой түрүүшын хэблэлэй нэгэ хэһэг хүн зониие һонирхуулна. Энэ номые ямар олон хүн бараяб даа, хэтэдээ мүнхэ энэ зохёолой мүрнүүдые ямар олон нюдэн уншааб даа.

Партиин Программын проект толилһон «Искра» газетын 21-дэхи номерой шарлашаһан хуудаһануудые выставкэдэ ерэгшэд ехээр һонирхон харана. Эндэ стенддэнь иимэ фото-зурагууд байна: Украинада хүдэлһэн «Искрын» агентнүүд—В. А. Шелгунов, Д. И. Ульянов, Р. С. Землячка, Ф. В. Ленгник, А. Д. Цюрупа, Н. А. Скрыпник, Г. И. Петровский гэгшэд байна.

КПСС-эй Центральна Комитедтэ

Гүрэндэ таряа ехээр худалдаха талаар Краснодарай хизаарай колхозууд болон совхозуудай социалис уялганууд тухай

Партиин XXII съездын, КПСС-эй ЦК-гай Пленумүүдэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, Краснодарай хизаарай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд газар эдлэлгэ һайжаруулха талаар ехэ хүдэлмэри ябуулаа, ногоо таридаг гуримаар газар тарялан эрхилхэ аргатай хахасаа, тарялангай газар зүбөөр хубаарилдаг болоо гэжэ КПСС-эй Центральна Комитет тэмдэглэбэ.

Ургаса ехэтэй ургамалнууд — намарай шэниисэ, намарай ешмээн, горох, таряан болохо кукуруза ехээр таридаг боложо, газар таряалангай түрүү онол арга хэрэглэн, Кубаниин колхозууд болон совхозууд энэ жэлдэ һайн ургаса ургуулжа, ороoһо таряа ехээр абаа.

Тус хизаарай колхозууд болон совхозууд арга боломжоёо, нөөсэеэ тооложо үзөөд, **дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялга абаа — 1963 ондо 200 миллион пүүд таряа гүрэндэ худалдаха гэжэ шиидэбэ. Энэнь түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо 50 миллион пүүдээр ехэ болоно.**

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна социалис мүрысөө үүсхэгшэд—Усть-Лабинска үйлэдбэриин управлениин хүдэлмэрилэгшэд гүрэн түрын удха шанартай энэ хэрэгтэ өөһэдынгөө ехэ хубита нэмэриие оруулба: энээнэй урда тээ 13,1 миллион пүүд таряа гүрэндэ худалдаха уялга абаһан аад, эдэнэр мүнөө 15,4 миллион пүүд таряа гүрэндэ худалдахаар шиидэбэ. Кавказска үйлэдбэриин управлениин колхозууд болон совхозууд 12 миллион пүүд таряа гүрэндэ худалдаха байһанаа мүнөө 16,7 миллион пүүд худалдаха болобо. Мүн Лабинска, Ново-Кубанска, Тимашевска, Тихорецкэ болон бусад үйлэдбэриин управлениин колхозууд болон совхозууд гүрэндэ таряа ехээр худалдаха болобо.

Колхозниигууд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй оролдосотойгоор ажаллаһанай, хүдөө ажахын үйлэдбэриие ударидаха талаар шэнээр байгуулагдаһан зургаануудай эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэри шадамараар ябуулһанай ашаар таряанай ургаса дээшэлүүлэгдэжэ, гүрэндэ ехэ таряан худалдагдаба.

1963 ондо 200 миллион пүүд таряа гүрэндэ худалдаха гэжэ дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаһан Краснодарай хизаарай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй үүсхэлые КПСС-эй ЦК һайшааба. Кубаниин таряашадай гайхамшагта үүсхэл хадаа коммунизм байгуулалтын зорилгонуудые гүн гүнзэгыгөөр ойлгожо байһыень гэршэлнэ, тэрээниие ороной бүхы таряашадай, колхозуудай, совхозуудай дунда үргэнөөр дэлгэрүүлхэ шухала.

Кубаниин таряашадай үүсхэлые үргэнөөр дэмжэжэ, эдэнэй жэшээгээр энэ жэлдэ гүрэндэ таряа ехээр худалдаха арга боломжо, нөөсэеэ колхоз, совхоз, бригада, отделени бүхэнэй элирүүлхыень союзна республиканудай компартинуудай ЦК-нүүдтэ, партиин крайкомууд болон обкомуудта, партийна комитедүүдтэ, колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управлениинүүдтэ, ажахынуудай партийна, комсомолой, профсоюзай организацинуудта, ажахын хүтэлбэрилэгшэдтэ КПСС-эй Центральна Комитет дурадхаба.

Колхоз, совхоз бүхэндэ ургаса хуряалгые хаһа саг соонь, һайн шанартайгаар үнгэргэхын тулада хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй дунда эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэри эрид һайжаруулха шухала гэжэ КПСС-эй ЦК партийна организацинуудай, колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управлениинүүдэй, ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдэй анхарал хандуулба.

Хаа хаанагүй ургаса хуряалгада түрүү дүй дүршэл хэрэглэхэ, ургуулһан ургасаяа түргэнөөр, гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряаха, гүрэндэ таряа худалдаха уялгаяа болзорһоон урид дүүргэхэ, улүүлэн дүүргэхэ, тиигэжэ Эхэ оронойнгоо амбарта ехэ таряа оруулха, колхозууд болон совхозуудые һайн шанартай үрэһөөр хангаха гээшэ мүнөө эхэл шухала зорилго болоод байна. Энээнтэй хамта намарай тарилга, намарай паар хахалалга болон хүдөө ажахын бусад хүдэлмэри саг соонь дүүргэжэ, тэрээшэлэн ниитын мал ажалда хүрэхэ хэмжээтэй үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ шухала.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сэлгеэ Чисаанын тунга ногоотой бэлшээридэ эндэхи совхозой хонид.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ҮБҺЭ ХУРЯАЛГА ДЭЭРЭ МҮРЫСӨӨНЭЙ ЭРШЭ ҮРГЭДХЭЕ

Залуушуулай эршэтэ ажал

ПЕТРОПАВЛОВКА. (**Телефоноор абтаба**). Арюун тунгалаг зунай үглөө. Зэдын Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түбһөө баруун урагшаа арбаад шахуу модо ябаад, нэгэ багахан ара талада гарахада, үргэн уужам сабшалан нэмжынэ. Эгээл эндэ хоёрдохи отделениин комсомол-залуушуулай бригадынхид адуу малдаа үбэлэй сагта бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхын түлөө габшагайгаар тэмсэжэ байнхай.

Үглөөнэй һэбшээн һэб һабхан үлеэжэ, Гозол гэжэ нютагай тунга ногоое эльбээсэгээнэ. Морин косилкануудай таршаганалдаха, гар хажууршадай нэгэ жэгдээр дэбихэнь дуулдана. Тэндэ ажаллажа байгшадта дүтэлжэ ерэхэдэмнай хүри-улаан, хүдэр шарайтай хүбүүд, басагад хурса гэгшын хажуурнуудаар үдхэн ногоое эбхэжэл мэдэнэд. Эдэнэр комсомол-залуушуулай бригадынхид—Сергей Коренев, Сергей Правдин, Антонина Коренева, Наталья Пашинская гэгшэд байба. Хажууршадай шанар шалгажа байһан тус колхозой парткомой секретарь Ц. Б. Гармаев манда хандажа, иигэжэ хэлэбэ:

— Хабартаа, зунай эхеэр манай энээгээр хура бороон багаар орожо, үбһэ ногооной ургаса һайн бэшэ. Сабшаламнай үдхэн бүшэмэгөөр ургахаар һүүри табибашье, үшөөл набтархан. Иимэ газарые косилкаар сабшахада, ехэ гээлтэ хоролтодо орохо байна. Эндэмнай шугы бургааһаншье элбэг ха юм даа. Тиимэл хадань колхозой правлени, партком сабшалангаа гараар сабшаха хэрэгтэ ехэхэн анхаралаа хандуулна. Үбһөө бүри узууараринь хюһан сабшаха, бургаанай оёорой ногооё дууһан абаха гэжэ оролдоно гээшэбди.

— Хэд һайнаар ажалланаб гэжэ һонирхоно гүт?—гэжэ асуугаад, тус отделениин бригадир Роман Филиппович Елисеев иигэжэ хөөрэбэ:— Хэниинишье хэн гэшэгүй адли. Бултадаа шанарай түлөө, бүтээсэ ехэтэ ажалай түлөө тэмсэхэтээ хамта, үдэр бүри даабаряа ходо үлүүлэн дүүргэнэ. Жэшээнь, Нина Хороших, Татьяна Пашинская, Анна Коренева болон бусад үдэр соогоо 30 соото газарай ногоо унагаахын оронда 40—45 соото хүрэтэр сабшана. Бригадамнай үбһэндэ ороһоор оройдоо 5 хоноод байна, гэжэ нүхэр Елисеев хөөрөөгөө үргэлжэлүүлнэ. Энэ хугасаа соо 95 гектар тус отделенидэ сабшагданхай, зуу гаран центнер һайн шанартай үбһэн һүрилэгдэнхэй байна.

Гэбэшье колхозой правлени, партком үбһэшэдтөө анхаралаа үшөөл багаар хандуулна гэхэдэ алдуу болохогүй. Эдэнэртэ газетэ, журнал саг соогоо абаашагданагүй. Мүн шатар, даам гэхэ мэтэл үгы, ханын газетэ, сахилгаан хуудаһан гаргагданагүй, ажалдаа хайнга хэрэгээр хандагшад шүүмжэлэгдэнэгүй.

...Залуушуулай бригадаһаа бусахадамнай оройнпог боложо байба. Тиигэбэшье үдэшын һэрюу орохоло үбһэшэдэй ажалай охин улам шангадана. Ерэхэ үбэлжэлгын үедэ адууһа малдаа хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ абахын тулада Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хоёрдохи отделениин ажалшадай оролдожо байһаниинь һайшаалтай.

В. Жигжитов,
манай тусхай корр.

Үбһэ хуряалгаяа 20 үдэр соо

Түүхэтэ долоон жэлэй зургаадахи жэлдэ мал ажалай продукци бүри ехээр абахын тула ниитын малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ халуун хүдэлмэри Улаан-Үдын үйлэдбэриин управлениин олохон ажахынуудта һайнаар ябуулагдажа эхилээ. Эдэнэр үбһэндэ ороходоо нилээд урид эмхидхэлэй ехэхэн хүдэлмэри ябуулһан байна. Үбһэ хуряаха бүхы трактор, косилка, тармуур болон бусад түхеэрэлгэнүүдээ һайнаар заһабарилаа. Мүн эндэ ажаллаха хүнүүд звено, бригада болон бүридэнхэй.

Үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ звенс, бригада бүхэн богонихон болзор соо һайн шанартай **тэжээл бэлэдхэхын түлөө социалис мүрысөөндэ оролсонхой. Энээндээ илан гарагшадтань дамжуулгын Улаан туг,** вымпел мүнгэн шантайгаар барюулагдахаар хараалагдана.

Жэшээнь, Кировэй нэрэмжэтэ колхоз үбһэ хуряалгаяа 20 үдэр соо дүүргэхэ социалис уялга абаа. Энээнээ нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхын тула колхозой хүтэлбэрилэгшэд, партийна организаци эмхидхэлэй, ойлгууламжын хүдэлмэри үргэн далайсатайгаар ябуулхаһаа гадна, ажаллажа байһан бүхы хүнүүдээ түлөөһэгүй ниитын эдеэ хоолоор хангаха гэлсээ. Энэнь үбһэ сабшагшадай бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха ябадалда нилээд урмашуулха байна.

Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Чойнзонов иигэжэ хэлэнэ: «Колхознай энэ жэл 1200 гектар сабшалан унагаажа, 12 мянган центнер үбһэ абаха түсэбтэй юм. Энэ тэжээлээ хорин үдэрэй туршада бэлэдхэхэ хүсэлэнтэйбди. Үбһэ хуряалгада оньһожоруулагдамал 5 комплексно бригада хүдэлхэ юм. Эндэмнай 160 хүн ажаллаха ёһотой. Энэ үедэ, тодорхойлон хэлэбэл, 20 үдэрэй туршаа соо эндэ ажаллаһан хүнүүдээ түлөөһэгүй ниитын эдеэ хоолоор хангахабди.

Колхозниигууднай үбһэ хуряалгаяа һайн шанартайгаар, богонихон болзор соо дүүргэхэ гэжэ оролдохо байха. Мүн энэ үедэ үбһэшэдэйнгөө дунда политическэ, ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулхабди. Хээрын байрада шэнэ газетэ, журнал, уран һайханай номуудые саг үргэлжэ абаашажа байхабди. Мүн зүгжэг наада, кино тэдэнээ ходо харуулжа байхабди».

Мүн эндэхи «Улаан-Оронго» колхоз үбһэ хуряалгадаа һайнаар бэлээ. Тракторна 15 агрегадынь заһагдаад, сабшалан дээрээ гарахаар бэлэн болонхой. 12 морин косилка, тармуур болон бусад түхеэрэлгэнүүд һайнаар заһагданхай.

Мүнөө тус колхозой сабшалангайнь ургаса зарим газаргаа тиимэшье һайн бэшэ, мүн баһа хура бороо һаяын үдэрнүүдтэ таһалдангүй орোно. Тиигэбэшье эндэхи колхозниигууд гараа дэлгээд мини һууна гүй. Ниитын малда бүдүүн, шэмэтэ тэжээл элбэгээр бэлэдхэхэ бүхы арга боломжоёо гүйсэд хэрэглэнэ. Мүнөө эндэ 50 гаран хүн набша намаа бэлэдхэнэ, жалга, һубадалай намаг, болдогтой газарнуудаа гараараа сабшана. Эдэнэр 100-гаад центнер набша намаа бэлэдэнхэй.

Ц. Бабушеев.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Нүхэд В. А. Киселевые, А. В. Горохые, Л. Н. Устиновые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотоор шагнаха тухай

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын тогтоһоор 40 жэлэй ойе һайндэрлэлгын үедэ олон хүнэй хабадалгатай уран һайханай гимнастика бэлдэлгэдэ, харуулгада эдэбхитэйгээр хабаадаһанайнь түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотоор шагнаха:

1. **Горох** Александр Васильевичые — профессионально-техническэ № 1 училищиин физкультурын багша.
2. **Киселев** Владимир Александровичые—СССР-эй спортын мастер.
3. **Устинов** Лев Николаевичые — Д. Банзаровай нэрэмжэтэ педагогическа институдай физкультура, спортын ахамад багша.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан.
1963 оной июлиин 20.

ТҮСЭБ ДҮҮРЭХЭ БАИХА

Сүхын голой Нарһата арал, Добо, Улаан шугы, Шэбэр, Погром арал, Хара уса, Хёлго, Гурбалжан арал гэхэ мэтэ сабшалангай ургаса яһала һайн. Энээнээ саг соонь сабшажа абахын тула манай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоз үбһэндөө жэгдэрэн ороод байна.

Колхозой бүхы малшад, механизаторнууд —үбгэд хүгшэдһөө эхилээд, һургуулиин шабинар — бултадаа 8 бригада болон таһаржа, хэрэгтэй техникэ, зэр зэмсэгээ абаад, сабшалан дээрээ ошонхой, үбһэ хуряалгаяа түлэг ябуулжа байна гээшэ.

Бригада бүхэндэ сабшалан даалгажа үгтэнхэй, тус тустаа социалис уялга абанхай. Жэшээнь, иимэ нэгэ бригадые урданай коммунист, пенсионер нүхэр Дамдин Самьяевич Цоктоев даажа абаад, колхозой түбһөө 75 километртэ оршодог Сүхын талацарта ажаллана.

С. Биликтуев.

Хяагтын үйлэдбэриин управлени.

ШАЖАНДА ЭСЭРГҮҮ пропагандые улам хурсадхаха

Манай орондо социализмын лаhанай, хүн түрэлтэнэй ээл түрүү үзэл суртал — арксизм-ленинизмын бэелүүэгдэн мандаhанай аша тузар совет хүнэй оюун бодол, зэл hаналынь үндэhөөрөө хуилаа. Оршон тойронхи байалые, байгаалиин ба обществын бүхы үзэгдэлнүүдые мүөөнэй хүнүүд материалисюор тайлбарилдаг, ойлгодог элонхой.

Гэн гэтэр нэгэ зарим гээгэнги үзэл бодолтоной, тусайлан хэлэбэл, бурхан шаанда шүтэгшэдэй урданай унхаг номнолhoo үшөө хахаагүй байhаниинь гэмшэмээр. Коммунистнарай, соёл гэгэээлэй хүдэлмэрилэгшэдэй, интеллигентнэрэй зорилго хадаа шажан мүргэлэй мананда төөрижэ ябагшадай дунда нүлөөхэтэй ойлгууламжын хүдэлэри ябуулжа, сэдьхэл бодоыень хуушанай харша үлэгэлhөө сүлөөлхэ арюун уялга олоно.

Эдэ бүгэдые анхаралдаа бажа, республикымнай партийна организацинууд шажан үргэлдэ эсэргүү пропаганда буулха талаар hүүлэй жэлүүдтэ яhала юумэ хэнэ.

Бэшүүрэй коммунистнар нэ хүдэлмэриие саг үргэлжэ, шадамараар ябуулhанайнгаа шаар, шажанай hайндэрнүүые, ондоошье элдэб эсын ёhо урим сахилгые болюулhан, ставщигууд гэдэгүүд өөhэынгөө номнолhoo арсаhан, лонхи айл бурхан тахилаа уряаhан байна. Жэшээлхэдэ, Бага Хунали тосхоной 608 айл ахилтай байдаг байгаа hаа, мүнөө 27 айлhaa бэшэниинь ултадаа тэрэнээ газаа гаргака хаянхай. Урдань уставщинууд байhан аха дүү Афанаьевтан, лама Содномов гэгэдэд шажан мүргэлhөө хахаhан, саашадаа бурханда hүэглэхэеэ болиhон тухайгаа үргэн суглаанда, олоной урда аража шахаагаа үгэhэн юм. Мүн лэ бага бэшэ хүдэлмэриин ябуулагдаhанай удаа Охин Булаг гэжэ тосхондо hүзэгтэй шэмээшэгүүдэй суглардаг гэр, Хуушан Булаг hуунинда часовни хаагдаhан, Харланай, Доодо Хэрэдэй обоо мунханда нэгэшье хүн ошохоёо болинхой. Нёдондо ноябрьда Хяагтынород hүмые хааhан ушар хадаа мүн лэ тэндэхи бурхангүйшүүлэй идхалга, дурадхалаар үүсхэгдэhэн юм. Эдэ мэтэ шажанда эсэргүү ниитэ хүдэлмэриин үрэ дүн тоолохо болоо hаа, яhала олон.

Гэбэшье эндэ тэндэ үшөөл үзэгдэдэг мүргэл абаралай хорото хойшолонгые зондо ойлгуулжа, тиимэ ябадалые болюулха гэhэн дайшалхы зорилгомнай шухала зандаа гээшэ.

Сэхынь хэлэхэдэ, шажанда эсэргүү пропагандын ябаса республика доторнай үшөөл hула, мүнөөнэй эрилтэдэ харюусанагүй. Манай дутагдалнай юуб гэхэдэ, энэ шухала хүдэлмэриие бурханда шүтэгшэдэй дунда саг үргэлжэ ябуулнагүйбди, зарим газарта hapa жэлээр атеистическэ темэ дээрэ лекци, хөөрэлдөөн хэгдэнэгүй.

Hүзэгшэдэй дунда ойлгууламжын хүдэлмэри соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай зүгhөө тон hулаар ябуулагдана. Манда бии байгаа хэдэн олон библиотекэнүүд, клубууд, уран hайханай кружогууд, театр, кино гэхэ мэтэнүүдэй ажал ябуулгада, репертуартань шажанда эсэргүү пропаганда бодото hуурияа үшөөл олоодүй.

Дунда, дээдэ болон юрэнхы hургуулинуудта шажанай үзэл номнолые элирүүлхэ, шүүмжэлхэ талаар мүн лэ haнаhанда хүрэмэ юумэ хэгдэнэгүй. Дороhoo ургаhан үетэниие материалис үзэл бодолой талаар хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин үндэр хэмжээндэ үшөө табигдаагүй байhан ушарhaa олонхи студентнэр, hурагшад hүзэгшэдэй дунда агитаци хэхэ гү, али нэгэ шүтэгшын hөөргэ hypahан асуудалда харюу үгэхэ болоходоо түдэгэсэдэг байна. Үнгэржэ ерэхэдээ, зарим залуушуулай өөhэдөө дасан, hүмэдэ ошожо, мүргэл ёhололдо хабаадалсадаг ушаршье дайралдана.

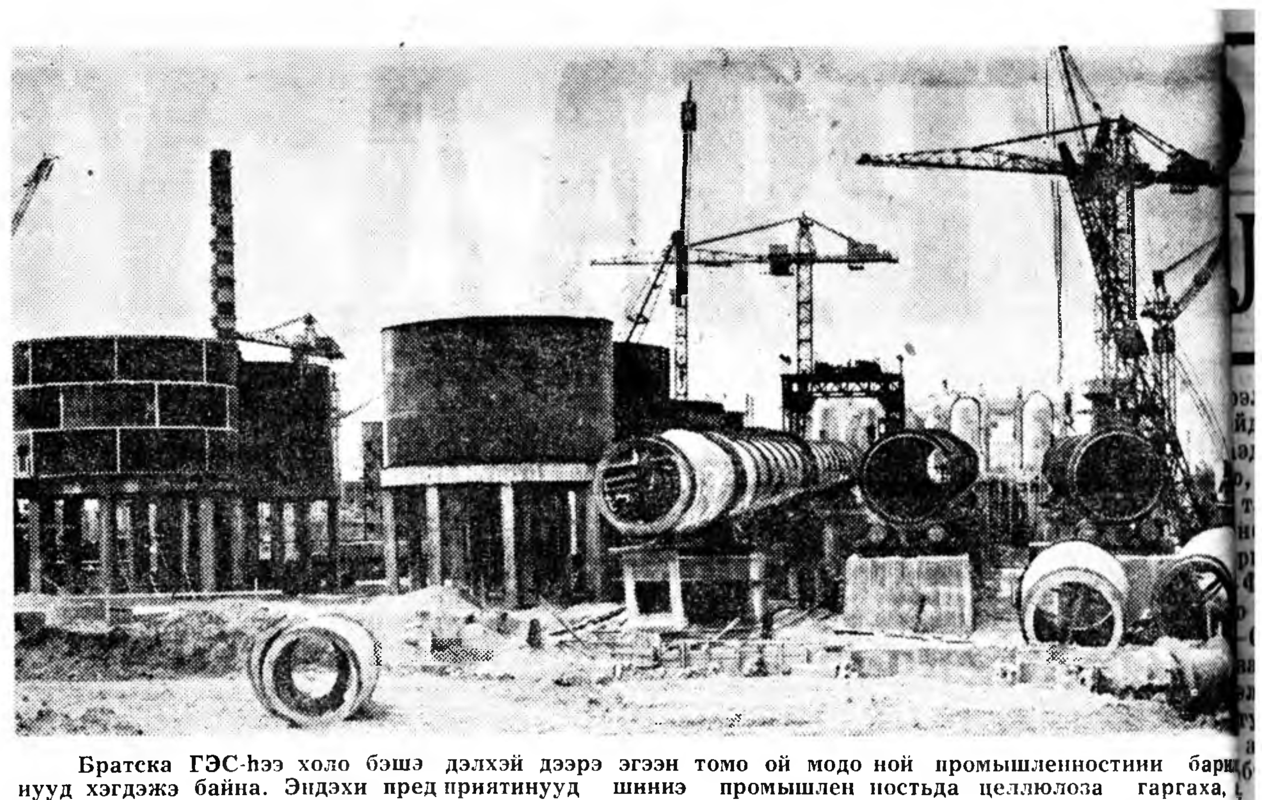
Шажан мүргэлдэ эсэргүү ойлгууламжын хүдэлмэриин юрэнхы дээрээ hула байhан ушарые hамбаашалан, зарим зайгуул «мэдэлшэд», лама хубараг этэгээдүүд өөрынгөө харата хэрэгые үүсхэхэеэ яданагүй.

Жэшээлхэдэ, Түнхэнэй «Восточные Саяны» колхоздо Б. Бадмаев гэжэ «лама» нилээн удаан шэбээлжэ, ниитэдэ туhатай ажал хэхэгүйhөө гадна, арса худалдажа, hүзэгшэдые хонжоолжо байгаа. Тус аймагай Саянай совхозой 3-дахи отделениин хүдэлмэришэн Лопсон Манзаровай «ударидалгаар» зонhoo 150 түхэригэй татабари хэгдээд, тэрээгээр нэгэ хони, 10 литр архи худалдагдажа абтаhан байна. Тэрэ шарууhа, архияа Шагжа Патахинов гэжэ бөө түрүүтэй нютагай hүзэгтэйшүүл Тэбхэр гэжэ тахилгада абаашажа, үргэл мүргэл хэhэнэйнгээ hүүлдэ, үргэлжэ ехэ архидаа эмхидхээ. Иимэрхүү ябадал Захаамин, Зэдэ болон бусад нютагуудташье үзэгдэнэ.

Шажан мүргэлые нэбтэрүүлхые hэдэгшэдтэ, лама, бөөб гэжэ зоргоороо, хуули буса юумэ үүсхэгшэдтэ, мүргэл хуралай газарта үхибүүдые, залуушуулые дахуулдаг үбгэд, хүгшэд hүзэгшэдтэ нютагай засаг зургаан, ниитэ эмхи, коммунист, комсомолшуудай зүгhөө хамаагүй хандаха ушарые яажашье тэсэшэгүй. Тиин гэтэр, олонхи партийна, комсомолой, профсоюзай организацинууд шажанай хорото ябадалтай тэмсэhэн тэмсэлээ хэды лекци, хөөрэлдөө хэhээрээ хизаарлаад, hанаа амар hуужа байха юм. Шажан мүргэлтэй тэмсэлэй бодото үрэ идхалга, ойлгууламжын эсэстэ хэды хүн hүзэглэхэеэ болёоб, хаана ямар газарта бурханай үдэрнүүдые тэмдэглэлгэ сахигдахаяа болёоб, ажалшадай эдэбхи хэр ехэ болооб, ухаан бодолынь хэр сэбэр hайхан болооб гэхэ мэтэ баримтаар сэгнэгдэхэ ёhотой бшуу. КПСС-эй ЦК-гай июниин Пленум дээрэ коммунис шэнжэ ёhоной хүниие хүмүүжүүлхэ, шажанда эсэргүү пропагандые эрид hайжаруулха, хурса түгэлдэр болгохо гэжэ эрилтэ табигдана.

Партиин энэ заабариие дүүргэлтэ болгохын тула бүхы партийна болон бусад ниитын организацинууд соёл урталай хүдэлмэриин нэгэн шухала хуби—шажанда эсэргүү пропагандые үргэнөөр, аша үрэтэйгөөр ябуулхын түлөө зохихо хэмжээ ябуулгануудые хараалха зэргэтэй. Тиихэдээ шажанай үзэл номнолые элирүүлэн шүүмжэлхэ талаар мүнөө үеын эрдэм ухаанай туйлалтануудые шадамараар хэрэглэхэ, олон янзын, элдэб хэлбэри түхэлэй ниитэ-ойлгууламжын хүдэлмэриие имагтал hүзэгшэдэй дунда эмхидхэхэ хэрэгтэй. Шажанда шүтэгшэдтэй хамтын хөөрэлдөө хэхэhээ гадна, ганса гансаарантайнь халуун зүрхэнэй арилдаа хэжэ, алдуу эндүүрилынь заажа үгэхэ гээшэ тон шухала. Атеистическэ хүдэлмэри ябуулхадаа, нютаг нютагай hүзэгшэдэй илгаа анхаралдаа абаха шухала. Жэшээнь, Түнхэнэй буряадууд гол түлэб бөөгэй мүргэлдэ хэр үгhaa ехээр шүтэдэг, тиихэдэнь Хори, Яруунын hүзэгшэд бөөе тоодоггүй, ламын лэ шажанда этигэдэг. Эдэ нэгэ ондо ондоо байдалые хараадаа абажа, таараха таараха руунь зохисотой хүдэлмэриие эмхидхэбэл, бүри ехэ аша үрэтэй байхань дамжаггүй.

В. ЕГОРОВ,
«Знание» бүлгэмэй гэшүүн.

Братска ГЭС-hээ холо бэшэ дэлхэй дээрэ эгээн томо ой модо ной промышленностиин бари нууд хэгдэжэ байна. Эндэхи предприятинууд шниэ промышленностьда целлюлоза гаргаха, hарта болохо картон, фанер, мебель болон бусад продукци гаргаха юм. Ой модоной промыш ностиин эндэхи предприятинууд жэл бүри 4 миллион кубометр модо бэлэдхэхэ юм.
Зураг дээрэ: эндэхи түхеэрэлгэнүүдые хабсаржа байна.

ТАСС-ай фотохроник

Соёл сурталай хүдэлмэридэ онсо анхарал

Олониитэ зоной дунда соёл сурталай, ойлгууламжын хүдэлмэри зүгөөр эмхидхэжэ, хүнүүдые hайхан зэл бодолтойгоор, ажалдаа үнэн эхэ, коммунис ёhoop хандадаг байлаар хүмүүжүүлхэ гээшэ манай партиин хараа шугам болоно гэжэ КПСС-эй ЦК-гай июниин Пленумэй шиидхэбэри дотор эли тодоор хэлэгдэнэ.

Эгээл тиимэhээ соёл сурталай хүдэлмэриин гол хүсэн болохо пропагандистнар, агитаторнууд, лекторнуудай, мүн ниитын эмхинүүдэй харюусалга, үүргэнь бүри ехэ болоно. Юуб гэхэдэ, эдэмнай ажалша хүнэй сэдьхэл бодолдо хүрэжэ, дали ургуулан, оюун бэлиг, зориг эрмэлзэлыень бадаруулха дайшалхы хүсэн байна бшуу.

Тиимэhээ мүнөө республикын хүдөөгэй парткомуудта боложо байhан суглаанууд дээрэ соёл сурталай хүдэлмэриие үндэр хэмжээндэ үргэхэ, илангаяа ажалшадай соёл болбосоролой, ажаhуудалай эрилтые hайнаар хангаха, бии байhан дутагдалнуудые дары усадхаха хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулна.

hаяшаг Хориин хүдөөгэй парткомой бюро боложо, нүхэр Романеевэй хүтэлбэрилдэг Дээдэ Тальцын лекторнүүдэй бүлгэмэй тоосоое шагнаа. Энэ бүлгэмэйхид муу бэшээр хүдэлнэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тэдэнэй дундаhaa багшанар А. Д. Пронин, Л. И. Грехова, Г. Ф. Дембелов болон бусад эдэбхи хэшээлтэйгээр хүдэлжэ, зоной дунда элдэб асуудалнуудаар лекци, уншадаг, hонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг байна.

Гэхэтэй хамта лекторнүүдэй бүлгэмэй ажалда горитой дутагдалнууд бии. Жэшээлхэдэ, тэндэхи совхозойнгоо отделениин хүдэлмэришэдэй дунда хүдөө ажахын асуудалнуудаар лекци уншахадаа, тэдэнэй ажал хүдэлмэритэй нягтаар холбоногүй. Шажан мүргэлдэ эсэргүү, научна темээр лекци үсөөн уншагдана. Мүн үйлэдбэриин түрүүшүүл болон шэнэ юумэ үүсхэгшэдэй дүй дүршэл олондо нэбтэрүүлхэ оролдолго багаар гаргагдана гэжэ шүүмжэлэгдээ. Тэндэхи хүдөө ажахын мэргэжэлтэд лекторнүүдэй бүлгэмэй ажалда хүсэд хабаадуулагданагүй.

Лекторнүүдэй ажалда бии байhан дутагдалнуудые түргэн усадхажа, КПСС-эй ЦК-гай июниин Пленумэй тогтоолтой зохилдуулан, хүдэлмэреэ шэнэ гуримаар эмхидхэхэ ёhотой гэжэ бюро тэмдэглэбэ.

Тэрэшэлэн Түнхэнэй хүдөөгэй парткомой бюро боложо, зунай сагта малшадай культурна, hуудал байдалай эрилтые Тоорын сомоной Советэй хэр hайнаар хангажа байhаниие хаража үзөө.

Холын бэлшээри дээрэ хүдэлдэг малшадта зохид hайн байра түхеэржэ үгэхэ, тэдэнэй культурна эрилтые hайнаар хангаха асуудалда сомоной Совет анхарал табинагүй гэжэ бюро элирүүлээ. Жэшээлхэдэ, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Зуhалан, Гөрхон гэжэ газарнуудта байрлаhан haалиин фермынхид сагаадаггүй, уйтан гэр соо байна. Үнеэдые оруулжа haaxa сарай, hарабша гүүртэ дээрэнь баригдаагүй, тиигээд haалишад шааяма бороо соо үнеэдээ хээрэ haaxa баатай болоно. Холын малшадта хэрэгтэй эд бараа саг үргэлжэ абаашажа худалдаха талаар дутагдал үзэгдэнэ. Эндэ байдаг нэгэ автолавка Ленинэй нэрэмжэтэ, «Маяк» колхозуудай гүүртэ, фермэнүүдтэ ябажа хүшэ хүрэнэгүй.

Малшадта саг дары медицинскэ туhа хүргэхэ, тэдэниие ходо үзэжэ, хаража байха ёhотой аад, Тоорын больницын хүдэлмэрилэгшэд гүүртэ, фермэнүүд дээгүүр хаа яа ябадаг. Малшадай дунда медицинскэ, ариг сэбэрые сахиха асуудалаар лекци, хөөрэлдөө оройдоо үнгэргэдэггүй. Нэгэшье фермэ, гүүртэдэнь улаан булан байхагүй. Газетэ, журнал ехээр хожомдожо асарагдана. Кинофильмшье тон үсөөн харуулагдана.

«Ургажа ябаhан үетэн, ухибүүдэй дунда ябуулагдадаг хүмүүжүүлгын хүдэлмэри hайжаруулха тухай» асуудал Баунтын аймагай парткомой бюро дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Дороhoo үдэжэ ябаhан залуу үетэн—үхибүүдые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри үшөөл hулаар табигданхай. Энэ тон харюусалгатай хэрэгтэ партийна, советскэ, профсоюзай болон комсомолой эмхинүүд, ажахын хүтэлбэрилэгшэд, эхэнэрнүүдэй совет муугаар хабаадана, үхибүүдые зүбөөр хүмүүжүүлхэ асуудалда ёhотой анхарал табинагүй гэжэ парткомой бюро тэмдэглэбэ. Энээнhээ уламжалан илангаяа Багдарин, Монгой, Маловский гэхэ мэтэ тосхонуудта үхибүүд ямаршье харууhагүй ябажа, элдэб аляа ааша, хуули буса ябадал гаргана.

Нютагуудай партийна, комсомолой эмхинүүд, арадай гэгээрэлэй таhаг үхибүүдые хүмүүжүүлгэдэ бии байhан дутагдалнуудые түргэн усадхаха, энэ хэрэгтэ ниитын организацинуудые хабаадуулха, түрэлхидэй харюусалгые дээшэлүүлхэ, мүн hургуулинуудтай нягта холбоо барисаа байгуулха шухала гэжэ заагдаа. Ондоогоор хэлэбэл, үхибүүдые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ үдэр бүриин анхарал хандуулжа, энэ асуудалые партийна эмхиин суглаан, зүблөөнүүд дээрэ, сомоной Советэй сессидэ ходо хэлсэжэ байха болоно.

Эдэ бүгэдын ехэ удха шанартай байhаниинь ойлгосотой. Ажалшадые, илангаяа залуу үетэниие коммунис ёhoop хүмүүжүүлхэ гээшэ мүнөө сагай эгээл хүндэтэй, арюун hайхан зорилго мүн.

Ц. Шанюшнина,
КПСС-эй обкомой инструктор.

К. Марксын, Ф. Энгельсын зохёолнуудай 26-дахи ботиин хоёрдохи хуби

К. Марксын, Ф. Энгельсын зохёолнуудай 26-дахи ботиин хоёрдохи хубиие политическэ литературын гүрэнэй хэблэл хэблэн гаргаба. КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи марксизм-ленинизмын институт энээниень хэблэлдэ бэлдэбэ. Гурбан хуби болгожо гаргагдажа байhан 26-дахи боти соонь «нэмэлтэ олзын үнэ сэнгэй теоринууд»—Марксын «Капиталай» 4-дэхи боти оруулагданхай.

Буржуазна классическа политическэ экономикиин эгээ ехэ түлөөлэгшэд Давид Рикардогой экономическа үзэл номнолынь 26-дахи ботиин хоёрдохи хуби соонь гол түлэб шэнжэлэн шүүмжэлэгдэнхэй. Рикардогой теориие шэнжэлэн шүүмжэлхэ зуураа, эд товарай өөрынь, дэлгүүртэ худалдагдадаг үнэ сэнгэй тэнсүүри, үнэ сэнгэй хайшан гээд үйлэдбэриин сэн хубиин болодог тухай, газарай рентын теориие, кризисүүдэй теориие, капиталис ёhoop машинануудые хэрэглэлгын хүдэлмэришэн ангиин ажабайдалда ямараар нүлөөлдэг тухай шухалын шухала асуудалнуудые шэнжэлэн тодорхойлhон байна.

«Нэмэлтэ олзын үнэ сэнгэй теоринуудай» хоёрдохи хубинь 1957 ондо амяараа ном болгогдожо гараа hэн. Энээнтэйнь сасуулбал 26-дахи ботиин 2-дохи хубида оршуулгынь зарим хубинуудта заhабари оруулагдаа. Гадна научно-справочна аппарадынь үргэдхэгдөө.

«Нэмэлтэ олзын үнэ сэнгэй теоринууд» К. Марксын, Ф. Энгельсын зохёолнуудта түрүүшынхеэ оруулагдан хэблэгдэбэ.

(ТАСС).

ЛВРЗ-гэй механическа цехэй хүдэлмэришэд библиотекарь Людмила Папкинада дуратай юм. Энэ цехтэ ажаллаха зуураа нүхэр Папкина нүүдэл библиотекэнүүдэй нэгые ударидадаг. Ямаршье сагта ерэхэдэ эндэ шэнэ газетэ, журналнуудые уншажа болоно, хэрэгтэй ном хододоо байха.

Тус заводто профсоюзай библиотекын 40 иимэ hалбари хүдэлжэ байдаг. Зураг дээрэ: Людмила Папкина залуу хүдэлмэришэдтэ техническэ литература абахадань туhална.

В. ГАУЧЕНОВЭЙ фото.

Үйлэдбэриин түсэб табилгада хүдэлмэришэдые олоор хабаадуулха

Ёhо тэдыгээр хандана

«1964—1965 онуудтахи леспромхозой хүдэлмэриин түсэб тухай» хөөрэжэ үгэхыень манай корреспондент Итанциин леспромхозой директор Л. С. Мамоновто хандаhан байгаа.

Энээндэнь нүхэр Мамонов иигэжэ харюусаба. «Модо бэлэдхэлэй пунктнуудай коллективүүдэй суглаан дээрэ, hүүлээрнь леспромхозой партийна ажахын эдэбхитэдэй зүблөөн дээрэ 1964 оной түсэб зүбшэн хэлсэгдээ. Түсэб хэлсэлгэдэ хабаадалсаhан модо бэлэдхэгшэд олон үнэтэ дурадхалнуудые оруулhан байна. Нэн түрүүндэ леспромхозой үйлэдбэридэ түрүү технологи нэбтэрүүлхэ, модо ябталха, уhа руу түлхижэ оруулха хүдэлмэри оньhожоруулха, машинануудай заhабарилгые нэгэ газар эмхидхэхэ, уhаар абаашагдаха модо мүльhэн дээрэ зөөхэ гэхэ мэтэ хүдэлмэридэ онсо анхарал хандуулагдаба. Эдэ дурадхалнуудые бэелүүлжэ шадабал, манай леспромхоз жэлэй туршада түсэбhөө гадуур 5 мянган кубометр модо ороноймгоо барилгануудта эльгээжэ шадаха байна.

1964 оной ажалай т леспромхозой хүдэлмэр дэй дунда зүбшэн хэлс ниинь ехэл hайн. Теэд онойнгоо түсэб тэдэнэртэ зүбшэн хэлсэнгүй, дээш ябуулhаниинь баhал гэми тэй. Леспромхозой хүтэлб лэгшэдэй хүдэлмэришэд гөө хөөрэлдөө hаань, ма тэдэнэр hайшаалтай шэнэ радхалнуудые оруулжа б хо hэн.

Ингэжэ түсэб даабаря бөөр тодорхойлхо хэрэгтэ тэдыгээр хандаhан дээрэ түс леспромхоз арга бол жонуудаа хэрэглэнгүй үл болохо.

Манай кор

Зүбөөр түсэблэхэ

Галуута Нуурай шахтоуправлениин 1964—1965 онуудтахи ажалай түсэб табигданхай. Тэрэниие зүбшэн хэлсэлгэ хүдэлмэришэдэй суглаан дээрэ ехэ эдэбхитэйгээр үнгэржэ, шухала дурадхалнууд ороо.

Жэшээлхэдэ, нээмэл уурхайнуудта нүүрhэ малталга 1964—65 онуудай үеэр 200 мянган тоннодо хүргэгдэхөөр хараалагдаhан байбалнь, шахтёрнууднай 230 мянган тоннодо хүргэхэ гэжэ шиидэбэ.

Түсэб зүбшэн хэлсэлгэ шахта, участок, халаан бүхэндэ үнгэрөө. 5-дахи шахтын хүдэлмэришэд ленточнэ транспортёр болон бусад түхеэрэлгэнүүдые ажалдаа хэрэглэжэ, 1965 оной түрүүшын хахадта нүүрhэ малталгаяа 40 мянган тонноор дээшэлүүлхэ гэжэ шиидээ.

Мүн 1964 ондо ажалай бүтээсые 3 процентээр, 1965 ондо 11,7 процентээр дээшэлүүлхэ арга боломжо эдэ суглаанууд дээрэ элирүүлэгдэhэн байна. Эдэ бүгэдын ашаар 1964 ондо оньhожоруулагдаhан аргаар 353 мянган тонно, 1965 ондо 385 мянган тонно нүүрhэ малтагдаха.

Д. Чирков,
Галуута Нуурай шахтоуправлениин түсэблэлгын таhагай начальник.

Түсэбhөө гадуур 2,3 миллион...

1964—1965 онуудтахи үйлэдбэриин түсэб зүбшэн хэлсэлгэ манай заводой хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй дунда ехэ эдэбхитэйгээр үнгэрбэ. Цех, участогуудаар болоhон суглаануудта, заводой партийно-ажахын эдэбхитэдэй зүблөөндэ 1000 гаран хүн хабаадалсаа.

Түсэб зүбшэн хэлсэлгын үедэ 26 үнэтэ дурадхалнууд оруулагдажа, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэхээр хараалагдаба.

Ямар гол хубилалтанууд завод дээрэмнай ойрын 2 жэлдэ болохоб? 1964 ондо шэл хайлуулгдаг хоёрдохи ванна пеэшэн ашаглалгада үгтэжэ, 1,5 миллион дүрбэлжэн метр шэл үгэхэ байна. Тиигэжэ жэлэй туршада түсэбhөө га 440 мянган дүрбэлжэн м шэл гаргагдаха болоно.

1965 ондо мүнөө хүдэ байhан ванна пеэшэн шэ хэн хубилгагдажа, техни хэрэгсэлэй олон янзын хайлуулдаг болохо.

Долоон жэлэй эхилhэн хойшо үнгэрhэн 4 жэл 6 рын туршада заводнай тү hөө гадуур 1.558 мянган д бэлжэн метр шэл оронойн барилгануудта эльгээгээд б на. Долоон жэлэй дүүрэ үшөө 800 мянган дүрбэлж метр шэл түсэбhөө гад гаргагдахаар хараалагдана

Г. Исако
шэлэй заводо түсэблэлгын таhага начальни

Хүдэлмэришэдэй дурадхал hайшаалт

Улаан-Үдын мяха-консервын комбинадай бүхы цехүүдтэ 1964—1965 онуудай түсэб табилгые зүбшэн хэлсэлгэ үнгэргэгдэбэ. Ойрын жэлнүүдтэ хэхэ ажалаа тодорхойлон харуулха, предприятиин хүгжэлтэ хараалhан, экономическа талаараа тааруулагдаhан, үйлэдбэриин арга боломжо элирүүлэн хэрэглэхэ түсэб табиха эрилтэ парти, пр тельство хэhэн байна.

Олон хүнэй хабаадалгатай үнгэргэгдэhэн цех, заводуудай дэлмэришэдэй суглаан дээрэ хү мэришэд, техник, инженернүүд ти, правительствын хараалhан сэб зохёолгын гол ёhо гуриму hайшааба. Комбинадай үйлэдбэ арга боломжо элирүүлэн хэрэгл мяханай промышленностьда арьбалалта үгэхэ хамhабарин бари хүгжөөхэ тухай хүдэлмэр hанамжаяа хэлээ, өөhэдынгөө радхалнуудые оруулаа.

Жэшээлхэдэ, холодильнигай, прессорнэ цехэй хүдэлмэришэд сэб зохёоходоо булад хоолойну олоор бүтээхые хараалха гэжэ радхаба. Юуб гэхэдэ, иимэ хоо нуудаар дуталдадаг дээрэhээ х дильнигые шэнэдхэн үргэдхэхэ, нэ технологи нэбтэрүүлхэ ажал жагайруулагдажа байhаар. Хэ энэ дурадхал түсэб зохёолгын хараада абтаа hаа, комбинадта соо 150 мянган түхэригэй алм хэхэ арга олдохо байна гэжэ хү мэришэд элирүүлэн харуулба.

Мал зөөхэ тусхай автомаши үсөөн дээрэhээ малые юрын м наар зөөхэ гү, али саг зуура хидхэгдэhэн пунктнуудта үүсэл гүрэндэ ехэ хохидол ушаруулагд Түсэб зохёолгые зүбшэн хэлсэх хүдэлмэришэд мал зөөхэ тусхай автомашинатай болохые дурадх Иимэ автомашинануудтай б haa, малые саг зуурын пунктну үүсэлхэеэ болибол, республика д 200 мянган түхэриг мүнгэн ал даха болоно.

Заводой хүсэ шадалые дү hайнаар хэрэглэдэг болохо т hанамжа, дурадхалаа консервын водойхид хэлэhэн байна.

Комбинадай бүхы хүдэлмэр дэй хаража үзэhэн, зүбшэн ха hэн түсэбэй проект Зүүн-Сибир совнархозой управлениин үзэм эльгээгдэбэ.

Н. Сперанский

Манай университедтэ hурыт!

КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой дэргэдэхи эрхэ сахилгын эрдэм ухаа шудалха ниитын университет hуралсалайнгаа жэлые дүүргэбэ. Хоёр жэлэй урда тээ Улаан-Үдын горком «Знание» обществын Буряадтахи таhагтай суг энэ университет эмхидхэhэн юм. Городой юристнүүд ниитын энэ эмхиие баясан угтаад, hуралсал, ажалдань эдэбхи ехэтэйгээр хабаадалсахабди гэжэ мэдүүлээ hэн.

Түрүүшын жэл энэ университедтэ нүхэдэй сүүдэй ба арадай дружинын факультедүүд эмхидхэгдэhэн юм. hуралсалайнь программа 8 hараар хараалагданхай байба. hүүлдэнь эдэбхитэдэй дурадхалаар ажалай хуули шудалха шэнэ факультет нээгдээ.

Мүнөө олониитын нүлөөнэй ехэ боложо байхада, арадай дружина, нүхэдэй сүүдэй үүргэ улам дээшэлнэ бшуу. Ниитын гурим сахиха орган—милици өөрынгөө хүдэлмэриие арадай дружинын туhаламжатайгаар ябуулна. Мүн нүхэдэй сүүдшье арадай сүүдэй үүргэтэй болоно.

Арадай дружиннигууд, нүхэдэй сүүдэй бэшүүд болон түрүүлэгшэнэрэй олонхинь юридическэ эрдэм hургуулигүй байна. Тиимэhээ арадай университет энэ эрдэм ухаанай гуламта болохо зэргэтэй.

Арадай университедэй гол зорилго юуб гэхэдэ, дружиннигуудые, нүхэдэй сүүдэй гэшүүдые, эдэбхитэдые юридическэ эрдэм ухаагаар зэбсэгжүүлжэ, ажал ябуулгадань туhа хүргэхэ болоно.

Республикын прокурор Б. Ц. Цыденжапов, тэрэнэй орлогшонор А. А. Сидорина, Е. Морокова, облпрофсоведэй юридическэ консультациин таhагые даагша Е. Г. Мокшонова болон бусад эдэбхитэд багшалба.

Олониитын хүсөөр эмхидхэгдэhэн энэ университеднай ажабайдалда бата hуурияа олоод, хотын хүн зондо хүндэтэй, нэрэтэй болонхой. Нёдондо жэл 80 хүн университедые дүүргэжэ гараhан haa, мүнөө 200 гаран хүн дүүргээд байна. Ерэхэ hуралсалай жэлдэ совет байгуулалтын факультет нээгдэхэ юм.

В. Федоров,
эрхэ сахилгын эрдэм ухаа шудалха университедэй ниитын проректор.

БУРЯАД ҮНЭН

2-дохи нюур.
1963 оной июлиин 26.

[Э]РХЭ СҮЛӨӨТЭ [ОЛ]ТИРОГ ДЭЭРЭ СОЦИАЛИЗМЫН ТУГ МАНДАНА

Кубада арадай революциин болоһоор 10 жэлэй ойдо

...лхэг зоригтой пат...оо 165 хүн һэн. ...дынгөө арадта эрхэ ... үгышье һаа үхэ...ангариг үгэһэн бай...й июлиин 26-да ...шагүй хатуу зо...идель Кастрын хү...зонхилогшо Батис...Ориенте провинциин ...рмада шанга доб...й.

...алдаанда хоёр та...адли бэшэ байба. ...толгошодой бүлэгэй ...зэбсэгээр түгэс, хо...э хүсэтэй Батистын ...жа ороо. Восстани ...р дарагдаа, тэрээн...ад бултадаа шахуу ...на. Батиста өөрын...тэ нэгэшье хүниие ...гүй гэһэн захирал...йха юм. Тэрэ тулал... Фидель Кастро, тэ...лхы хэдэн нүхэд лэ ...э шадаа.

...й Фидель Кастрын ...болоо һэн. Энэ сүүд ... революциин вождь ...тые, тэрэнэй шуһата ...рамые элирхэйлһэн ...н. Фидель Кастро ...уурщадай нюур дээ...тойгоор иигэжэ хэ...аанад намайе буруу...жэ шадахат. Намда ...үүхэ намда зүб сэг... байха!»

...рибунал арбан та...түрмэдэ хааха гэһэн ... гаргажа, Фидель ... болзороо дүүргэ... арал дээрэ абаашаг...

...ой июлиин 26-най ...агшагүйдэн дарагдаа... Кубын түүхэдэ туйлай ...й байһан. Монкадада ...ой носооһон арадай

сүлөөрэлгын түлөө тэмсэлэй дүлые хэншье унтаргаажа шадахаяа болёо. Энэ дүлэн үдэр ерэхэ бүри соробхилон дэлгэржэ, 1959 оной январьда Батистын байшангые үндэһөөрнь галдажа унагаагаа. Иигэжэ Кубын арад гансахан хархис хэрзэгы ёһо журамые илаа бэшэ, харин Кубада эзэрхэн зонхилжо байһан монополис капиталые үгы хэжэ, бүхэдэлхэйн түүхэтэ илалта туйлаа.

Кубын арадай революциин илаһанһаа хойшо оройдоо 4,5 жэл үнгэрбэшье, орон дотор энээхэн богони саг соо айхабтар ехэ амжалта туйлагдаа гээшэ. Фидель Кастрын толгойдог революционно правительство ажахыгаа социально-политическэ болон экономическа талаар шэнэдхэн хубилгаха замаар ажалша арадаа ударидан ябана. Газарай реформо, үмсын ехэ зөөринүүдые гол түлэб американ баяшуулай зөөриие гүрэнэй мэдэлдэ абалга, хүдэлмэригүйдэлгэ болон үзэг бэшэг мэдэхэгүйе усадхалга —эдэ бүгэдэ Кубын арадай революциин илалтануудай аша үрэ.

Американ монополистнуудай Кубада дуран соогоо эзэрхэжэ байдаг хуушанай саг ошон ошоо. 1960 оной август һарада болоһон удха түгэлдэр үдэрнүүд мүнөө һанагдана. Национальна конгрессэй байшангай хажууда Гаванын олон түмэн ажалшад суглараа һэн. Тэдэнэр хухюу зугаатайгаар энеэлдэн байжа: «Куба мандаг, янкнууд тонилог!» гэжэ байгаад альгаа ташаа бэлэй.

Тэндэ юун боложо байна гээшэб гэжэ би һонирхоһон байгааб. Тиихэдэмни хэдэн кубинецууд: «Үхэжэ хосорогшодтой хахасажа байнабди» гээд харюусаа һэн. Теэд яахадаа иимэ баяр болобо гээшэб гэхэдэмни: «Хосорошод лэ бидэниие баярлуулжа байна»,—гээд, арадай милициин хубсаһатай залуу кубинец хэлээ.

«Хосорогшодто» зорюулагдаһан митинг. Набережна үйлсэдэ дүүрээ. Оло мянган гаванецуудай хашхаралдаа, эшхэрэлдээн доро хуурсагууд далай руу шэдэгдээ.

Кубын экономикодо Американ капиталай үндэһэ һуурииие үгы хэһэнэй ашаар олон һалбарита национальна экономикыень түргөөр хүгжөөхэ арга боломжо бии болоһон байна.

Оронойнь хүдөө ажахые абаад үзэе. Энэ ажахынь тон гээгдэнги, гансал саахарай тростник ургуулдаг мэргэжэлтэй байһан юм. Саахар үйлэдбэрилгэ, тэрэнээ наймаалгаһаа Кубын бүхы экономико дулдыдадаг байһан. Хүдөө ажахын бүхы ургамалнуудай һайн ургаса үгэжэ шадаха дэлхэй дээрэ эгээл үрэжэлтэй газартай байгаад, Куба США-һаа эдеэ хоолой бүхы зүйл асардаг һэн.

Мүнөө тэрэ байдалынь ондоо боложо байна. Оронойнь хүдөө ажахы олон һалбаритай боложо эхилээ. Кубада шухала удха шавартай рис, фасоль, кукуруза, бусад ургамалнуудые тарилга 1958 онойхиһоо хоёр дахин дээшэлбэ. Батистын ёһо журамай үедэ оронойнь бүхы текстильнэ промышленность ондоо тээһээ асарагдаһан түүхэй эдээр хүдэлдэг байгаа һаа, мүнөө хэрэгтэй хлопогойнь 40 процент өөһэдтөө ургуулагдана.

Аграрна реформын институтда рис ургуулгаар бидэниие һонирхолтой тоо, баримтануудтай танилсуулба. Урдань энэ ургамалай хэрэгтэй хэмжээнэй хахадыньшье Кубада тарихдадаггүй байгаа. Мүнөө рис тарилга ажалшадта хэрэгтэй хэмжээндэ хүрэхэ дүтэлэнхэй. Энэ юу харуулнаб гэхэдэ, Куба рис худалдан абалгада гаргашалагдаха байһан 40 миллион шахуу доллар арьбалжа, тэрэнээ оронойнгоо индустриализаци, байрын гэр болон культурна ажаһуудалай барилгада хэрэглэхэ аргатай болоо.

Кубын правительство ойрын жэлнүүдтэ оронойнгоо ажалшадые өөһэдынгөө үйлэдбэрилһэн продуктаар гүйсэд хангадаг болохоор түсэблэнэ. Энэ зорилгые бэелүүлхын тула дүүрэн арга боломжо бии гээшэ. Газарынь таряашан зоной мэдэлдэ. Тарялангайнь газар дээрэ хүсэ ехэтэ трактор, комбайн, сеялкэ, плуг гэхэ мэтэ техникэ ашаглагдадаг болоо. Мүнөө хүдэлжэ байһан тракторнуудайнь тоо 12 мянгаһаа дээшэ.

Хүдөө ажахын кооперативууд үрэһэ хүрэнгэ, урьһаламжаһаа эхилээд, хүсэтэ машина, техникэ хүрэтэр гүрэнһөө ехэ туһаламжа абана. Кооператив бүхэндэ таряашадай байха зохид һайн гэрнүүд, һургуули, больница, хүүгэдэй саад, ясли гүрэнэй мүнгэ зөөреэр баригдана. Гансахан нёдондо жэлдэ таряашадай ажаһууха дүрбэ мянган гэрэй барилгада гүрэн 100 миллионһоо дээшэ несо һомолһон байна.

Шэнэ Куба социализм байгуулха замаар амжалтатайгаар дабшана. Тон богонихон болзор соо гээгдэнги байһан ороноо түрүү аграрно-индустриальна республика болгохо гэһэн зорилго правительствань арадайнгаа урда табинхай. Үнгэрэгшэ жэлдэ арадай ажахые хүгжөөхэ дүрбэн жэлэй түсэб табигдаһан байна. Тэрэ түсэб соо хараалагдаһанай ёһоор промышленна болон хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилэн абалга жэл соо арбан процентһээ бага бэшээр ургаха юм. Дүрбэн жэлэй түсэбөөр орон дотор зууһаа дээшэ фабрика, завод болон электростанци баригдахаар хараалагданхай.

Эрхэ сүлөөтэ олтирогой ажалшадай шэнэ ажабайдал, социализм байгуулгада Советскэ Союз ехэ туһаламжа хүргэнэ. Манай гүрэн үшөө 1960 ондо Кубада хүнгэлэлтэтэй 100 миллион доллар удаан болзорой урьһаламжа үгэһэн. США-гай зүгһөө Кубада экономическа хүреэлэлгын соносхогдоод байхада, СССР тус республикые хэрэгтэй гол шухала эд бараагаар хангаха талаар шухала хэмжээ абаһан байна. Мүнөөшье Советскэ Союз Кубын гадаадын худалдаа наймаанда нэгэдэхи һуури эзэлнэ.

СССР болон социалис лагериин бусад гүрэнүүдэй аха дүү ёһоной туһаламжын ашаар Кубада промышленна предприятинууд амжалтатайгаар баригдажа байна. Нёдондо жэлдэ хори шахуу фабрика, заводууд ашаглалгада үгтөө.

Кубын арадай зохёон байгуулха ажал, социализмын замаар дабшалга Американ монополистнуудай уур сухалые хүргэнэ. Тэдэнэр урдынхидаал адляар Кубада өөһэдынгөө дуран соо зонхилго хэхэ хүсэлэнтэй. Кубын революциие дараха һэдэлгэ гаргадаг эдэ монополистнууд элдэб галзуу, муухай ааша гаргана. Тиигэхэ зуураа, эрхэ сүлөөтэ олтирогто буу зэбсэгээр хангагдаһан бандидуудые эльгээнэ, Фидель Кастрын толгойлдог правительствые саг үргэлжэ занана.

1962 ондо США-гай правительство Кубада сэрэгэй хүреэлэлгэ соносхоод, ехэ добтолго хэхэ түсэбтэй байһаниинь мэдээжэ. Кубын арадай баатаршалга гаргаһанай, Советскэ правительствын сухаришагүй хатуу, эрид шууд хараа бодолтой байһанай ашаар Кубада эзэрхэг түримхэй добтолго, термоядерна дайнай аюул зайсуулагдаа. Американ империализм гэдэргээ сухариха баатай болоо һэн.

Мүнөөшье США-да буу зэбсэгээр заналта хэдэг, Кубада добтолхо уряатайгаар хашхаралдадаг галзуушуул бии. Гэбэшье Агуухэ Советскэ Союз революционно Кубын талада байһан, саашадаа хэзээдэшье байха, Кубые хамгаалха байһыень тэдэнэр бү мартаг лэ. Хэрбээ Американ империалистнуудай эрхэ сүлөөтэ олтирогто добтолоод байгаа һаань, СССР Кубын арадай урда өөрынгөө интернациональна уялга дүүргэн, тэрэнэй эрхэ сүлөөгөө, республикынгаа бэеэ даанхай байдалые хамгаалха хэрэгтэнь туһалхаар бэлэн.

Куба Советскэ Союз хоёрой хоорондохи хани барисаан үдэрһөө үдэртэ бэхижэнэ. Фидель Кастрын Советскэ Союз айлшаар ерэһэн ушар манай оронуудай хоорондохи эбдэршэгүй хани барисаае үшөө ехээр бэхижүүлээ. Байгша оной июниин 4-дэ Фидель Кастро Гаванын радио, телевиденеэр үгэ хэлэхэдээ: Куба Советскэ Союз хоёрой арадууд нэгэл үг зорилготой гэжэ тэмдэглээ һэн.

Социалис революциин Нэгэдэмэл парти 1957, 1960 онуудта Москвада болоһон Зүблөөнүүдэй түүхэтэ документнүүдые өөрынгөө бүхы ажал ябуулганuудта хүтэлбэри болгоно. ПУРС марксистско-ленинскэ бодото парти байһан түлөө интернационализмын, социализмын тугые дээрэ үргэжэ ябана.

В. Андрианов.

Кубын Республикын тамхинай фабриканuудай гаргадаг сигаранuуд бүхы дэлхэй дээрэ суутай юм. Эдэ фабриканuудые гүрэнэй мэдэлдэ абаһанһаа хойшо тамхинай предприятинuудтахи ажалай эрхэ байдал һайжаржа, ажалай бүтээсэ дээшэлээ.
Зураг дээрэ: Гаванадахи тамхинай фабрнкын нэгэ цех.

ТАСС-ай фотохронико.

Эдүүдэй ...лмэри

ЭДЭБХИТЭДЭЙ ҮҮСХЭЛЭЭР

...кэ орон доторхи ...рганизаци, пред... фабрика, заводууд ...эрһөө үдэртэ шэнэ ...хэл дэлгэржэ, эдэб...а туһаар олохон ...ээ. КПСС-эй ЦК... съездын түүхэтэ ...ые үндэһэ болгон, ...гай органууд— ... ажал ябуулга...й жэлнүүдтэ ехэ...дта болоо. Сове... зоной ажабайда...тэ эдэбхитэйгээр ...соёлой болон ажа...асуудалнуудые зүб...дэг байна.

...йгалай аймагай ...мска тосхондохи ... ажал ябуулгые ...ээ. Дээдэ Ангарай ... һайхан газарта 50- ...айл һуудаг. Эндэ ...нэгэ һургуули, поч..., фельдшерско-аку...нкт, магазин, пе...жне-Ангарскын раб...һалбариин ажахы, ...й хоёр бригада ...һээ ажалшье ехэ. ...зун Советэй депу... Тимофеевич Хомен...оведэй түрүүлэгшэ ...твеевтэй хөөрэлдэжэ

...р, шагналнuuд, КПСС...мма соо олониитын ...ар, үүргэ тухай тон ...элэгдэнхэй. Нээрээ... советэйнгээ тушаал...эбхитэдтэ даалгаа ...айн бэшэ гү?—гэбэ. ...нэ ехэл урмашан...

...эн тухай үнинэй бо... Зүб хэлэнэш,—гэжэ ...элэй.

...егүй энэ асуудал ...гүйсэдкомой суглаан ...игдаа һэн. Верхне... Советэй түрүүлэг...алые коммунист, де...ан Тимофеевич Хоменкодэ даалгаха гэжэ депутадууд шиидхэбэ.

Нүхэр Хоменко гэр бүлэтээ Верхне-Заимскада һуурижаһаар арбаад жэл боложо байна. Гидрометстанциин начальнигаар хүдэлхэ зуураа, эдэбхитэдэй нэгэн, эсэшэ сусашагүй ажалладаг, үнэн сэхэ хүн байһанаа харуулаа. Энэнэй урда жэлнүүдтэ нүхэр Хоменко партийна комитедэй штатнабэшэ инструктораар хүдэлөө. Мүнөө иимэ харюусалгата тушаал даагаад байхадаа, сельсоветэй оршон соохи организаци, предприятинуудаар ябаһан, хүн зонтой, депутадуудтай һайса хөөрэлдэһэн байна. Сельсоветэй түлөөһэтэ тушаалнууд, гансал секретарь-машинисткаһаа бэшэниинь эдэбхитэдтэ даалгагдаа.

Түбхын түрүүн хараада абахаар асуудалнууд олон һэн. Тосхониие зайн галтай болгохо, районой, республикын түбтэй холбодог самолёдой бууха талмай бэлдэхэ шухала байба. Эндэхи хүн зон түрүү үүсхэл дэмжэдэг, туһалдаг. Советэй арбан табан депутат арад зоной туһада хүсэеэ гамнанагүй. Загаһашадай бригадануудые хараад үзыт. Алексей Игнатьевич Балдаковой хүтэлбэри доро ажалладаг бригадын гэшүүд ажалдаа түрүү, ажабайдалдаашье эбтэй, эетэйнүүд. Гэшүүн бүхэниинь ниитын эдэбхитэй ажал ябуулагша. Бригадань загаһа бариха долоон жэлэйнгээ түсэб дүүргээд, 1966 оной түсэбөөр ажаллажа байнхай. Тиимэл хадань, тэдэндэ коммунис ажалай бригада гэһэн үндэр нэрэ зэргэ олгогдоо. Загаһашадай ажал, хэрэг болон үүсхэлые Советэй депутадууд ходо һонирхожо байдаг, түрүү онол аргыень бэшэндэ дамжуулан үгэхые оролдодог. Түрүүлэгшэ Иван Тимофеевич хүхюутэй:

— Загаһашаднай ёһотойл бэрхэ хүнүүд даа. Долоон жэлые дүрбэдэнь оруулаа,— гэнэ.

Верхне-Заимскада түрүү үүсхэлтэй хүнүүд олон. Клавдия Никитична Нелюбинагай үүсхэлээр ниитын огород эмхидхэгдээ. Гэрэй эзэн эхэнэрнүүд Клавдия Никитичнагай хүтэлбэри доро ажаллажа, нёдондо 450 центнер капуста гүрэндэ тушаагаа һэн. Эдэнэй ажал хэрэгые сельсовет, эхэнэрнүүдэй совет дэмжэжэ, ехэ туһа хүргөө.

Мүнөө үедэ самолёдой бууха талмайн барилга эхилэнхэй. Тосхоной хүн бүхэн эндэ 2—3 час хүдэлнэ, тиигээд талмайн барилга миинтэ боложо үгэхэ юм.

— Мүнөө жэлдэ зайн гэрэлтэй боложо ялархамнай гэжэ хүн зон найданхай. Найдаханьшье зүб даа. Верхне-Заимскын загаһанай комбинат электростанциин 2 двигатель худалдажа абаа.

...Иван Тимофеевич ээлжээтэ сесси дээрээ эдэбхитэдэй ажал тухай үшөө дахин мэдээсэбэ. Һургуули, клуб, библиотекэ, медпунктын үбэлдөө дулаахан байхынь тулада яһалашье ехэ юумэ хэгдээ, 450 кубометр түлеэн бэлэдхэгдээ. Эдэбхитэдэй хүсэн ехэ.

Энээниие Советүүдэй ажалда шадамараар хэрэглэһэн верхне-заимскынхидай һайшаалта дүй дүршэлые республикын бүхы сельсоветүүдтэ дамжуулан нэбтэрүүлээ һаа, һайн байгаа гэжэ һанагдана.

Ц. Цыбиков,
партиин Хойто-Байгалай райкомой секретариин орлогшо.

...олаевска область. Залаата ургамалнуудые хуряалга улам улам үргэдэнэ. Снигиревско үйлэд...правлениин «Прибугский» совхозой 2-дохи отделениин механизаторнууд гектарһаа дунда зэр... центнер шэниисэ хуряана. Жаткын һүүлээр анзаһа, культиватор шагтагалһан тракторнууд ...дана. Тиигэжэ ургасынь хуряагдаһан газарта кукуруза тарижа, тэндэнь минеральна үтэг... оруулагдана. Сеялкын хойноһоо катогууд шагтагалаатай ябадаг. Зураг дээрэ: «Прибугский» ... залаата ургамалнуудые хуряажа байна.

ТАСС-ай фотохронико.

Залуу зүжэгшын замай эхин

ЗУРАГЛАЛ

Хориин юһэтэй хүн, үнэхөөрөө, залуу гээшэ. Хэхэ юумэниинь тоо томшогүй ехэ, бодолойнь дэлисэ үргэн, тэрэнээ бэелүүлхэ мэргэжэлшье бии.

Хүн бүхэнэй ажабайдалай эхин элдэб янзаар харгыгаа олодог. Тэрэшье гайхалгүй.

1953 оной зун һэн. Тори тосхоной дунда һургуулиин хангалтама баглаа сэсэгүүдээр бүрхөөгдэһэн нэгэ класс соо эдир залуухануд арба найман хүбүүд, басагад гартаа шэб шэнэхэн аттестадуудые баринхай «Школьный вальс» гэжэ хүгжэм доро хүхюун дороюун эрьелдэжэ ябаһыень һанахада, хара шарайтай гонзод гэһэн нюуртай хүбүүн эрдэм һургуулиин али нэгыень шэлэн һунган, буржагар шарахан үһэтэй ород басагантай аалихан эрьелдэнэ.

— Зай, Содном аттестадуудаа бараад, лэ арбан тээшээ тарахамнай гээшэ. Шимнай ямар городһоо мүнөө мандаа бэшэг мэндээ шурьюулжа байха хүмши,—гээд, басаганиинь асууна.

— Мэдэхэгүй... Хари ямар нэгэндэнь ороол һаа, гэжэ һанажа ябагшаб. Теэд баран лэ институт, инженер... артист!—гээд, хүбүүн басаганай урдаһаа намдууханаар, энеэн һагад дуугараад абана.

— Артист!.. Үй, шимнай хайшаа харайхаа һанабаш, — гээд, басаган ташаганаса энеэжэрхибэ. Бага энеэн татаһан Содном:

— Үгы, миил наадажа дуугараа ха юмбиб даа. Артисташье болоо һаа, ядаг юм? Муу юм аал?—гэжэ тиихэдэ тэрэ шоглон һагад басаганда харюусажархёо бэлэй.

— Мууш юумэниинь юун ха һэм. Нааданам. Зай, зай, теэд шамайгаа хэдэн жэл болоод байхада, кино, театрнуудай экран, ендэр дээгүүр харахал гүбди, — гэжэ энеэлдэһээр ябатарнь, наада, энеэдэншье дүүрэжэ, һэрюухэн агаарта сэнгэн ябаһанаа мартахагүй байха.

— Сайн суража арбадахи классаа дүүргээ хадаа хүрөөш даа. Улаан-Үдээ орожо багшын дээдэ сургуулида орохол болоо гээшэ бэш даа, — гээд Содномой аба, Дашажап Гатапович хүбүүгээ түб хото руугаа үдэшөө бэлэй.

Үдэсэ ерэжэ багшын дээдэ һургуули руу орохо һанаатай хүбүүнэй ябажа ябатарнь: «Ленинградай Н. Островскиин нэрэмжэтэ театральна институдай актерско факультедтэ буряад хүбүүд, басагадай студи нээгдэхэнь» гэһэн соносхол хаа хаанагүй тунхаглагдаба.

Хэдэхэн хоноод, август һарын нэгэтэ үдэр Содном: «Гэртэхимни хүлисэгты! Битнай багша боложо ошрабагүйб, Ленинград орохом. Артистын һургуулида... — гэһэн богонихон утаһан дохёо гэртэхиндээ тэрэ дуулгажархёо бэлэй.

— Тэрэ барнаагые багша болгохо санаатай сэмби. Теэд шолмомни хайшаа хадууршаба гээшэб, — гэжэ гансал үгэ хожомынь Содномой аба түрэл түтимдөө дуугарагша һэн.

Бууралхан Байгалаймнай эрье шадархи ой тайга соогуур годилзоһон, «Владивосток—Москва» гэжэ экспресс соо холые зорiһон арбаад гаран буряад, хүбүүд басагадай хонгёохон хоолой таба-зургаан хоногто ханхинаа бэлэй.

Эрхүү, Новосибирск, Свердловск... Ураалай шэлэнүүд... Ороноймнай түб хото Москва!.. Түб хотоһоо Ленинград! Моховой үйлсэ, 34-хи номерой борохон үнгэтэй байшан. Эгээл эндэ табан жэлэй һуралсал!

1958 оной июниин 20, үдэшын 20 час. Невскэ проспект. Искусствын байшан. Дипломуудые абалган. Альга ташалган... Баглаа сэсэгүүд! Баяртай Ленинград!

...Байгал далай! Буряадаймнай түб хото Улаан-Үдэ. Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ Буряад драмын театрай ендэр. Эдир залуухан артистнар орон нютагаа бусажа ерэбэ.

Одооншье залуу мэргэжэлтэдэй хүндэ хүшэр зам дабаа дабшал эндэ бшуу. Аха заха артистнуудтаяа хамта залуу хүбүүд, басагад ажал хүдэлмэридөө хамсыгаа шуужа эхилээ һэн. Гэһээр байтар 1959 ондо болохоёо байһан 2-дохи буряадай искусство болон литературын декадада бэлэдхэл захалба.

Хитад орондо феодальна байгуулалтын һандаржа байһан үе. Энэ үеын байра байдал, хүн зоной ажаһуудал тухай «Тайфун» гэжэ зүжэг хитадай мэдээжэ драматург Цао-юй бэшэһэн юм. Энэ зохёол театрай ендэр дээрэ табигдажа, артист С. Будажапов Чжоу Пу-юнь гэжэ баянай Чи-пин гэжэ ехэ хүбүүень наадаа һэн. Энэнь профессиональна театрта наадагшын эгээл түрүүшынь ажал боложо үгэһэн байгаа. Чи-пин — Будажапов эсэгынгээ урда һамганһаа гараһан үгытэй Си-фын гэжэ басаганда дурлажа, тэрээнтэй хуби заяагаа ниилүүлхэ гэжэ оролдоно. Теэд энээн тухай Чи-пинэй юумые мэдээгүй ябажа ябатарнь, үни холын гэр бүлынь муу муухай һандарал элиржэ, гомдоһон голхорһон Чи-пин түрэһэн дүүгээ гэнтэ мэдэржэ бэеэ буудажа хосорно. Харин ёһотой дүү басаганиинь Си-фин—Е. Санжимитынова бархи табижа ябаһаар зайн галда сохюулжа ами табиба. Иигэжэ түрэһэн эсэгынь залуугай һалихай ябадал мүнөө үхибүүдэйнь тархи эдибэ бшуу.

Иигэжэ хүндэ хүшэр байдалай урдаһаа бодоһон, уйдхар гашуудалда дайрагдаһан Чи-пиниие Содном Будажаповай наадажа байхыень харахадаа, тэрэнэй зосоо аадарай нэд хара бүрхэг тэнгэриие, лужаганаае дуулахадал гэгшэ бэлэйб. Республикымнай харагшад эндэһээ эхилжэ, залуу артистда альгаа ташажа эхилээ бэлэй.

Иигэһээр байтар театрай ажалшадай дундаһаа залуу драматург Б. М. Пурбуев ургажа, «Сасуутан» гэжэ түрүүшынгээ зүжэг харагшадтаа бэлэглээ бэлэй. Энэ зүжэгэй гол герой болохо, хүдөө нютагай клубые даагша уян пугархай Эрдэниие С. Будажапов наадажа, харагшадай болоод, шүүмжэлэгшын үндэр сэгнэлтэдэ хүртэһэн юм.

Мүн баһа Д-Р. Батожабайн бэшэһэн «Барометр шуурга харуулна» гэһэн зүжэгтэ бүхы бэеэ хубисхалай, шэнэ байдалай түлөө гүйсэд үгэһэн И. В. Бабушкинай туһамарша Марченкын багашаг ролиие эли тодоор наадаа һэн.

Иигэжэ артист С. Будажаповай наадалсаһан эдэ зүжэгүүд, тэрэнэй ёһото театрай ендэр дээрэ уралан дархалһан түрүүшынь энэ гурбан ехэ хүдэлмэри, гүрэн түрымнай түб хотын харюусалгата харагшадай урда 1959 ондо табигдаа һэн.

Хахад һара шахуу ханхинаһан Буряад арадай декадашье дүүрэхэ тээшээ дүтэлжэ, Ехэ театрай филиалай ендэр энэ үдэшэ манай арадта даалгагдаба. Дээгүүрнь элдэб янзын буряад угалза һиилэһэн энэ ендэрэй хилэн хүшэгэ дээшээ дэгдэжэ, һүүлшын баярай ехэ концертын нээгдэхэдэнь, манай Содном ород, буряад арадуудай гурбан зуун жэлэй хугасаа соохи хани барисаан тухай шүлэг ханхинаса уншажа, парти правительствынгаашье ударидагшадай халуун альга ташалганда хүртэһэн байха. Ургажа ябаһан залуу артистын декадаһаа бусахада, тэрэнэй сээжын зүүн талада «Ажалдаа шалгарһанай түлөө» медаль яларшоо һэн.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо мүнөөдэр хүрэтэр Содном Будажаповай наадаһан рольнуудые тоолохо болоо һаа, ухаан бодолоороо, эрдэм мэргэжэлээрээшье, абари зангаараашье ондо ондоонууд. Арба гаран хүнүүдэй дүрсэ уран наринаар дархалжа, Буряад театрайнгаа ендэр дээрэ гаргажа табяа:

Залуу артистын өөрыншье абари зан уужам тэнюун, үнэхөөрөөшье, эмээлтэ хазаартые багтаамаар сэдьхэлтэй эрэ юм. Тиимэ тула суг хүдэлдэг зон нүхэдэйнгөө дунда «манай Содном» гүүлэжэ эхилһыеньшье һанахадаа, зосоомни баясадаг. Содном Дашижапович Будажапов мүнөө залуу наһанайнгаа эршэ хүсэнэй охин дээрэ ажаллажа ябана. Тэрэнэй артистын харгы зам хэзээшье мухардахагүй ёһотой гэжэ найдаад, саашадаа тоогүй олон һайн һайхан рольнуудай захата бүтээжэ, манаа баярлуулха бэзэ гээд үнэн зүрхэнһөө юрөөе!

Д. Гомбодоржиев.

Хоног бүри 950 грамм

Ново-Сретенкын фермэдэ ошоо һаа, совхозой эрхим тугалшан Дуся Ткачёватай заабол уулзахат. Хашаа соо нишэ тиишээ тангаршаалдан ябаһан тугалнуудай дунда тэрэ басаганай хүдэлжэ байхые харахат. Тэрэнэй харууһалдаг тугалнуудынь хододоо түргөөр томо болодог, үхэл гарзашье ушардаггүй юм.

Нүхэр Ткачева өөрынгөө ажал тухай иигэжэ хөөрэнэ: «Би мүнөө 56 тугал харууһалнаб. Тэдэмни бултадаа өөдэргэн, тус бүриинь шэгнүүр хоногой 950 граммаар нэмэнэ. Ажалаймни энэ амжалта тугалнуудаа һайнаар харууһалһанһаа болоно. Тэдэнээ удхэн ногоотой, шэмэтэй һайн бэлшээридэ адуулнам. Мүн талха таряанай зүйл, минеральна тэжээл хододоо үгэдэгбди.

—Би совхозойнгоо олохон фермэ дээгүүр ябаа һэм. Зарим гүүртэ, фермэдэ тугалнуудай түлжэлгэдэ хайша хэрэгээр хандана. Зарим һаалишад тэдэнээ 12—18 үдэр өөһэдөө харууһалаад, тугалшанда тушаана. Иигэжэ олон хүнэй гар дамжаһан нарай тугал ямар һайн байхаб даа. Харин би тугалнуудые гарахатайнь сасуу тушаажа абадагби. Тиигээгүй һаа, тэдэниие һайнаар түлжүүлхэ бэрхэтэйшэг байдаг юм,—гээд, Дуся басаган хөөрэдэг.

Дуся Ткачева тугалшанаар ажаллажа эхилһээр тиимэшье удаан болоогүйл даа, хоёр гурбан лэ жэл үнгэрөө. Түрүүшын үдэрнүүдтэ бэрхэтэйшэг байдаг һэн гэхэ. Тугалайнь байра аргал шэбхэдэ дарагдашаһан, сагаадагдаагүй, зарим сонхонуудынь шэллэгдээгүй байгаа. Теэд Дуся энэ бэрхэшээлһээ сухаряагүй. Даб дээрэ байра соохи шэбхыень хаяжа, ханыень сагаадаад, полыень угаагаа бэлэй. Газаахи хашаа хорёонуудые һайнаар сэбэрлээ. Даажа абаһан тугалнуудаа эхынь һүөөр хооллуулжа, уһанда худхаһан гурил үгэжэ эхилээ һэн. Уданшьегүй тэдэ тугалнуудынь тус бүридөө сүүдхын 500—600 граммаар нэмэжэ эхилээд, Дуся Ткачевае урмашуулба.

И. Ткачев.

БУРЯАД ҮНЭН

3-дахи нюур
1963 оной июлиин 26.

НЭГЭ ДОРО 465 ЦЕНТНЕР

Посольск тосхондо Кабанскын загаһанай заводой участок бии юм. Үглөөгүүр энэ участогта ерэхэдэ, загаһанай заводой, мүн колхозойшье загаһашад далайһаа ерэнхэй, һүниндөө бариһан загаһаяа тушаажа байдаг.

...Тунгалаг номин Байгал далайн эрьеэр ябахада, «Култук» гэжэ нэрлэгдэдэг һалхин һэбшээ татана. Эндэ, далайн эрьедэ, ганса самсаар ябагдахагүй хэбэртэй. Загаһашадые хараһада сэхэнхидээ үбэлэй малгайтайнууд.

Бидэ «Байкал» колхозой губшууршадай хажууда хүрэжэ ерэбэбди. Тус колхозой загаһашад соохоо нүхэр Михаил Филиппович Буторинской бригада жэлһээ жэл бүри түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэжэ, нүхэдэйнгөө дундаһаа шалгардаг болонхой.

Нүхэр Буторин 20 жэл соо загаһа барилга дээрэ ажаллажа, ехэхэн дүй дүршэлтэй болоһон хүн. Тэрэнэй бригада жэл бүри мянга гаран центнер загаһа барижа гүрэндэ тушаадаг. Жэшээлхэдэ, тэдэнэр 1961 ондо 1160 центнер, 1962 ондо 1206 центнер загаһа тушаагаа. Михаил Филипповичэй бригада байгша оной эхинһээ хойшо түсэбэй ёһоор 350 центнер загаһа тушааха аад, мүнөө 600 центнер загаһа тушаанхай. Июлиин 11-дэ Буторинской бригада нэгэ губшахадаа 465 центнер загаһа баряа. Нэгэшье бригада энээнһээ урда иимэ ехээр омоли бариагүй юм гэхэ. Бригадын 21 гэшүүдэй тэрэ олзоороо носолдожо, үрдин ядажа байхадань, тусхай судна ерэжэ туһалаа.

1

2

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. М. Ф. Буторин. 2. Губшууршад бариһан загаһаяа татажа байна.

С. Балдуевай
фототекст.

Тобшохоноор...

✦ **Үнэгэтэйн хартаабха болбосоруулан крахмал гаргаха цех энэ жэлдэ ашаглалгада оруулагдажа, дүүрэн хүсөөрөө хүдэлгэгдэхэнь.**

✦ **Ундаа харяадаг зүйл гаргадаг Улаан-Үдын завод энэ жэлдэ үйлэдбэрээ үргэдхэжэ, арад зоной эрилтэ дүүрэн хангаба. Тус завод 2.000 хайрсаг гэхэ гү, 40 мянган шэл унда үдэр бүхэндэ гаргадаг болоо.**

Түмэр замшадай һайндэрэй урда тээ

Мүрысөөнэй хүсэн

Түмэр замшадай бүхэсоюзна һайндэрые ажалай бэлэгээр угтахын түлөө мүрысөөн Улаан-Үдэ станциин локомотивна депогой хүдэлмэришэдэй дунда үргэнөөр дэлгэрүүлэгдээ. Машинистнууд поезднуудые жолоодохо графигаа амжалтатайгаар дүүргэнэ.

Аяншадые зөөдэг пассажирска паровозуудай бригадын коллективүүдэй ахалагша машинистнар нүхэд Валькович, Костин, Шулухин гэгшэд байгша оной түрүүшын хахадай туршада түлишэ схээр алмаа. Тингэжэ тэдэнэр 81 тонно шулуу нүүрһэ алмаад байха юм. Гадна эдэ коллективүүд поезднуудаа саг соонь хүргэнэ.

Ахалагша машинист нүхэр Власовай хүтэлбэрилдэг тепловозойхид **локомотивайнгаа техническэ түргэн ябалгые** хододоо хурдадхана.

Кооперативай зөөри үригшэдтэй эрид шууд тэмсэе

(Буркоопсоюзай соведэй суглаанһаа)

Буркоопсоюзай совет зарлагдажа, «Кооперативай зөөри хамгаалха хүдэлмэри эрид һайжаруулха тухай» правлениин түрүүлэгшын **орлогшо нүхэр С. И. Баторовай элидхэл соносоо.**

Кооперативна зөөри хамгаалха гэдэг шухалын шухала хэрэг болоно. Юундэб гэхэдэ, һэшхэл һэнгэргүй зарим хүнүүд гүрэнэй зөөри уридаг, үбэршэлдэг байна. Тиимэ хүнүүдтэй эрид шууд тэмсэхэ хэрэгтэй.

Үнгэрэгшэ 1962 онтой сасуулбал, мүнөө жэлэй үрилтэ үшөө дээшэлээ. Тиимэһээ хүмүүжүүлгын хүдэлмэри кооперативна эмхи зургаануудта һуларанхай гэжэ сэхэ тэмдэглэмээр. Аймпотребсоюзуудай хүтэлбэрилэгшэд хүдэлмэридөө хайша хэрэгээр хандажа, тушаалдаһан лэ хүнүүдые наймаалагша болгон томилдог байна.

Иланггаяа Баргажанай потребсоюз (түрүүлэгшэнь нүхэр Зверьков, ахалагша бухгалтерынь нүхэр Раднаев) кооперативай зөөри үрилгөөр нэгэдэхи һуурида гараа. Энэ аймпотребсоюзайхид хүдэлмэрилэгшэдөө шалгадаггүй байгаа. Жэшээлхэдэ, Хара-Модоной совхозрабкоопой бэлэдхэлшэ Булсунаев 6211 түхэриг үрижэрхёо.

Улаан-Үдын универсальна наймаанай баазада (директорынь нүхэр Смертин, ахалагша бухгалтерынь нүхэр Балдано) мүн иимэрхүү ушар боложо байдаг. Баазын таһагые даагша Ромашова зарим эд бараанай сэнгые өөрөө дээшэлүүлдэг, ерэһэн тюгүүдые задалжа, товар хулгайлдаг байһанаа баригдаа. Тингэжэ 9354 түхэриг һангай мүнгэ үбэршэлһэн байна.

Буркоопсоюзай хиналтын һуларһанһаа болошо, Мухар-Шэбэрэй аймпотребсоюзай бэлэдхэлшэд 100 гара мянган түхэриг үреэ. Аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ байһан Фомин өөрөө гурбан тонно таряа худалдажа, мүнгыень үбэршэлһэн байгаа.

Зэдын, Түнхэнэй болон Сэлэнгын аймпотребсоюзуудта гүрэнэй зөөри хамгаалгын хэрэг мүн лэ һуларанхай.

Аймпотребсоюзуудай хүтэлбэрилэгшэд найщигуудтайгаа ямаршье холбоогүйгөөр хүдэлнэ. Зарим аймагуудта потребкооперациин устав оройдоо хэрэгсээгдэнэгүй. Ажал хүдэлмэри тухай тоосохоёошье болишонхой. Тэрэшэлэн шалгалтын комиссида эдэбхитэй хүнүүдые оруулнагүй.

Нүхэр Баторовай элидхэлые зүбшэн хэлсэлгэдэ пенсионер Д. А. Мисилевич, прокуратурын хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Петушинова, худалдаа наймаанай министр нүхэр Хабалов, Буркоопсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр Именохоев гэгшэд хабаадалсаа.

Соведэй суглаан гүрэнэй мүнгэ зөөриие үригшэдтэй эрид шууд тэмсэхые уряалжа, тусхай тогтоол гаргаа.

Д. Колмаков.

ХИЛЫН САААНАҺА

КПСС-эй баримталдаг хараа шугамые хүсэдөөр дэмжэбэ

НИКОЗИ, июлиин 23. (ТАСС). Партиин генеральна секретариин орлогшо Андриас Фантис Кипрэй ажалшан арадай түрүү үзэлтэй партиин Лимасол городто болоһон окружной XIII конференцидэ һаяхан үгэ хэлэбэ. Тиихэдээ Хитадай Коммунис партиин хүтэлбэриин, Советскэ Союзай Коммунис партиин болон бусад марксистско-ленинскэ партинуудай хоорондо дайн байлдаанай, эб найрамдалай үндэһэн шухала асуудалнуудаар арсалдаанай тохёолдоһон тухай Андриас Фантис хэлэбэ. Кипрэй ажалшан арадай түрүү үзэлтэй парти Советскэ Союзай Коммунис партиин баримталдаг хараа шугамые хүсэдөөр, бүримүһэн дэмжэнэ гээд Андриас Фантис партиингаа ЦК-гай нэрэһээ мэдүүлбэ.

КПК-гай хүтэлбэрилэгшэдэй баримталдаг хараа шугам марксизм-ленинизмын үзэл сурталтай огтолон тааралданагүй. Уласхоорондын революционно хүдэлөөнэй нэгэдэлые бэхижүүлхэ, социализмын, коммунизмын хэрэгые хүгжөөхэ, эб найрамдал тогтоохо ябадалда иигэжэ ехэ һаад тойбо ушаруулна гэжэ Андриас Фантис хэлэбэ.

„КПСС—бүхы арадай парт[и]"

УЛААН-БААТАР, июлиин 24. (ТАСС). «КПСС — бүхы арадай парти» гэһэн бэшэгые «Үнэн» газетэ мүнөөдэр толилбо. Энэ бэшэгынь РСДРП-гэй II съездын 60 жэлэй ойдо зорюулагданхай.

КПСС-эй бүхы арадай парти болоһон ушар хадаа марксизм-ленинизмын бүхэдэлхэйн түүхэтэ илалта болоо гээд бэшэг соонь тэмдэглэгдэнхэй. Иигэжэ МОНЦАМЭ агентство мэдээсэнэ. Тингэжэ совет арадай бүхы ажабайдалда туйлай ехэ хубилалтанууд болоһон байна. КПСС-эй бүхы арадай парти болоһон ушар хүгжэлтын жама ёһонһоо үндэһэлнэ гэжэ тэндэнь хэлэгдэнэ.

Советскэ Союзай Коммунис парти марксизм-ленинизмын, пролетарска интернационализмын хуули ёһые сэхэ шууд баримталжа, уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэлые бэхижүүлхын, бүхы оронуудай коммунистнуудай ахадүү ёһоор һаналаа нэгэдэлгые бэхижүүлхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэдэг гээд «Үнэн» газетэ бэшэнэ. Иигэжэ дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй түрүү зэргэдэ КПСС гаража, тэрэнэй нэрэ хүндэнь туйлай ехээр дээшэлээ.

Советскэ Союзай Коммунис парти түүхын шэнэ эрхэ байдалда марксизм-ленинизмые зохёохы ёһоор хүгжөөн баяжуулна. Ороной хүгжэлтын тодорхой шата бүхэндэ партиин, арад зоной урда шэнэ зорилгонууд табигдадаг. Тиимэһээ марксизм-ленинизмын сурталые саашадань хүгжөөжэ байха хэрэгтэй болодог.

КПСС-эй XX, XXI, XXII съезднүүд, КПСС-эй ЦК-гай Пленумүүд, партийна организацинуудта, Советскэ Союзай бүхы коммунистнуудта

КПСС-эй ЦК-[...]
Нээмэл бэшэг[...]
нинскэ теорие[...]
хүгжөөһэн гай[...]
шээ болоно. К[...]
Программа, К[...]
съездэ Н. С. Х[...]
элидхэл, КПСС[...]
дын шиидхэбэр[...]
стеко-ленинскэ [...]
һан шэнэ хуби[...]
ленинизмын сур[...]
низмын, догмати[...]
ствын хазагай[...]
гаалһан гайхам[...]
болоно гээд тэр[...]
заагданхай.

Африкын бүхы арадуудта [...] даанхай байдал олгох[о]

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 24. (ТАСС). Африкадахи Португалиин колонинуудта бэеэ даанхай байдал дары олгохо тухай бэшэгые Ганын президент Кваме Нкрумын даабаряар ООН-до Ганаһаа байдаг саг үргэлжын түлөөлэгшэ, элшэн сайд Алекс Квейсон-Секки Аюулгүйн Соведэй түрүүлэгшэдэ дамжуулба.

Португалиин колонинууд тухай, Урда Африкын Республикын правит[...]
дэһэ яһанай и[...]
политика туха[...]
зүбшэн хэлсэ[...]
ведэ Аюулгүйн [...]
даба гээд бэшэг[...]
лэгдэнхэй. Эдэ [...]
Аюулгүйн Совед[...]
зүбшэгдэһэнэй [...]
нииин хүн зониие[...]
лэхэ Португали[...]
дай политика [...]
Африкадахи По[...]
вери дууһан уса[...]
той гэжэ тэндэн[...]

Португалиин [...]
һан Африкын бү[...]
тагуудта бэеэ да[...]
дары олгоходонь [...]
һанаагаа амар[...]
гэжэ Ганын пре[...]
лон тэмдэглэнэ.

Урда Африкын[...]
да үндэһэ яһана[...]
гагдажа, Африк[...]
нэрэ хүндэнь дор[...]
Энээндэнь эсэрг[...]
тай, сэхэ шууд [...]
Аюулгүйн Сове[...]
Кваме Нкрума [...]
дэб янзын бу[...]
Урда Африкын [...]
худалдахаяа бо[...]
яһанай илгаа га[...]
лые дууһан усад[...]
эрилтэ табинаб[...]
соонь тэмдэглэгд[...]

ООН-ой Аюулгүйн Соведэй заседани

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 24. (ТАСС). ООН-ой Уставай ёһоор, ООН-ой гэшүүд болон бүхы гүрэнүүд Португалиин правительство тухай политическэ, экономическа санкци сэхэ шууд хэрэглэхэ ёһотой. Иимэ шиидхэбэриие Аюулгүйн Совет абаха ушартай. Энээн тухай Африкын оронуудай табидаг эрилтые Советскэ Союз бүримүһэн дэмжэнэ гээд **СССР-эй түлөөлэгшэ Н. Т. Федоренко Аюулгүйн Соведэй үсэгэлдэрэй** заседанида мэдүүлһэн байна.

Португалиин засагаархидай мэдэлдэ байдаг газар нютагуудта тохёолдоһон байдалые Аюулгүйн Совет тодорхойлон хаража байна. Эдэ газар нютагуудта тохёолдоһон байдалые зүбшэн хэлсэхыень Африкын 32 гүрэн эрилтэ табиһан юм. Энээнтэй хамта Урда Африкын Республикын правительствын үндэһэ яһанай илгаа гаргадаг политика тухай асуудал мүн лэ тэндэ зүбшэгдэжэ байнхай. **Салазарай засаг түрэ ООН-ой шиидхэбэринүүдые тооногүй гэжэ СССР-эй** түлөөлэгшэ хэлэбэ. Салазар хадаа НАТО-гой харгалзалга доро эдэ аашануудаа бэелүүлнэ. Баруун гүрэнүүд Португалида буу зэбсэг үгэнэ, финансова, политическэ талаар туһа хүргэнэ. Тиихэдээ нэгэ сэрэгэй бүлэглэлдэ оролдог өөрынгөө союзнигые баруун гүрэнүүд хамгаалхатайгаа хамта Португалиин мэдэлдэ байһан Африкын колонинуудтахи өөһэдынгөө финансова аша туһые хамгаална бшуу.

Мальгашска Республикын финансын министр В. Миадана, Съерра-Леоной гадаадын хэрэгүүдэй министр Д. Карефа-Март үсэгэлдэрэй заседанида түрүүлэн үгэ абаа. Аюулгүйн Совет Португали тушаа бодото хэмжээнүүдые сэхэ шууд бэелүүлхэ ёһотой. Миин хоохон үгэнүүдые хэлэхэдэ Португали хараада абанагүй. Генеральна Ассамблейн, Аюулгүйн Соведэй шиидхэбэринүүдые Португалиин хэдыдэ бэелүүлхэ болзорые тодорхойлхо ёһотой гээд Карефа-Март тэндэ мэдүүлбэ.

Полиомиелит үбшэнһөө һэргылхэ советскэ вакцина дэлхэй дээрэ мэдээжэ болонхой. Энэ үбшэнтэй тэмсэхын зорилгоор Японда советскэ вакцина хэрэглэгдээ. Тингэжэ полиомиелит үбшэнөөр үбшэлэгшэдэй тоо горитойгоор үсөөрөө. Зураг дээрэ: Токио городой нэгэ эхин һургуулиин үхибүүдтэ вакцина эдюулжэ байна.
Джапан Пресс—ТАСС-ай фото.

Полициинх[...] зоргоороо [...]

АФИНА, ию[...]
(ТАСС). Эб най[...]
тоохын, ядерна з[...]
хын түлөө тэмсэ[...]
лаанда хабаадаг[...]
ска полици үсэг[...]
бо. «Эб найрам[...]
тэмсэдэг Ламбра[...]
жэтэ Грециин [...]
хүдэлөөнэй» [...]
байрые полициин[...]
Тэндэ эб найрам[...]
зэбсэг хуряахын [...]
шэдэй суглаан б[...]
байгаа. Тэрэ [...]
байрада орохоёо [...]
бүхэниие полици[...]

ЯПОНОЙ ХОТОНУУДААР ЯБАХАДА...

Һаяхан би профсоюзай делегацитай хамта Японой Токио, Йокогама, Хиросима, Осака, Киото, Нагоя, Хакодатэ зэргын олохон томонууд хотонуудаар ябалсажа ерээб. Бидэ тэндэ 37 предприятинуудта хүрэжэ, профсоюзуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй, хүдэлмэришэдтэй, социалис болон коммунис партинуудай, мүн олониитын организацинуудай түлөөлэгшэдтэй уулзаһан байнабди.

Тэрэ үедэ капиталда эсэргүү ажалшадай «хабарай добтолго» гэжэ нэрлэгдэдэг ябуулга Японда һаяхан хэгдэжэ дүүрээд байгаа. Энэ ябуулга хадаа хүдэлмэришэдэй өөһэдынгөө ажабайдалые һайжаруулхын, салин хүлһөө дээшэлүүлхын түлөө жэл бүриин хабарай һарануудта үнгэргэдэг угаа ехэ хэмжээнэй тэмсэл болоно. Бүхы Японда энэ хабар болоһон забастовко, митинг болон жагсаалнуудта профсоюзуудай 135 нэгэдэл, 6 миллион үлүүтэй хүдэлмэришэд, алба хаагшад хабаадалсаһан байна. Мунаката уездын Кюсю арал дээрэ ябахадамнай, хашаа дээгүүр улаан тугуудые хадхаһан байгаа. Энэнь тэндэхи саарһанай фабрикын хүдэлмэришэдэй забастовко хэжэ байһанай гэршэ юм. Энэ фабрикын хүдэлмэришэд эрэлхэг тэмсэл хэһээр бүхэли жэл шахуу болоо юм байна.

Такамацугай шулуу нүүрһэшэдэй районой нютагай профсоюзай штабай байра дээрэ мүн лэ улаан туг намилзажа байба. Кюсю аралай шулуу нүүрһэнэй промышленность түгшүүрилтэ байдалда ороһоор үнинэй юм. Японда һүүлэй жэлнүүдтэ нүүрһэнэй орондо нефть хэрэглэдэг болохые эрмэлзэһэн байна. Тиихэдээ орон дотороо хэрэглэгдэхэ нефтиие Америкаһаа худалдан асардаг юм. Мүн Японой капиталистнууд өөһэдынгөө заводто хэрэглэгдэхэ нүүрһые Зүүн-Урда Азиин оронуудһаа худалдан абахадаа ашагтай гэжэ үзэдэг. Иимэрхүү байдалай ушарһаа Японой олохон нүүрһэнэй уурхайнууд «ашаггүй» гэгдэжэ, һүүлэй жэлнүүдтэ хаагдаһан байгаа. Капитализмын ёһоор ямар нэгэн үйлэдбэридэ парижуулга оруулхада, хамагай түрүүн хүдэлмэришэд хохидол зүдэрэл үзэдэг заншалтай бшуу. Теэд тэндэ арбаад мянган хүдэлмэришэд ажалгүй хосороо юм байна. Һүүлэй гурбан жэлэй туршада Кюсю арал дээрэ бүхы шахтануудай гурбанайнь нэгые хааһан дээрэһээ хүдэлмэришэдэйнь хахадһаа ехэнхинь ашалһаа хаягдажа, мүнөө 80 мянган хүн үлэһэн байна. Тиимэһээ лэ Японой нүүрһэнэй гол район болохо энэ нютагта шахтёрнуудай забастовконууд таһаралтагүй ябуулагдадаг болоһон ушартай.

— Такамацугай шахтанууд дээрэ хоёр оппозиционно политическэ партинуудай болон профсоюзуудай нэгэн һаналтайгаар тэмсэл ябуулһанай ашаар хүдэлмэришэдые ажалһаа гаргалгые зогсоожо шадагдаа юм,— гэжэ нүүрһэшэдэй профсоюзуудай федерациин түрүүлэгшэ мэдүүлнэ.

Саашадаа бидэ энэ аралай хойто зүг уруу ябажа, Японой металлургическа промышленностиин гол шухала районуудай нэгэндэ хүрэжэ ошообобди. Эндэ Явата концернын олон томо заводууд оршодог. Заводуудай үндэр байшангуудай дээгүүр хүхэ утаан манаран, тэнгэри өөдэ һуунагтан уняартана. Эндэшье баһа лэ үйлэдбэриин доройтолой тэмдэг эли үзэгдэнэ. Энэнь заводуудай үйлэдбэрилэн гаргадаг эдлэлые худалдаха газаргүй, мүн Японой экономиконь Америкын наймаанһаа нүлөөлэгдэнги байһанһаа болоно. Эндэхи предприятинуудай 30 процентнь хаагдажа, 30 000 хүдэлмэришэд ажалгүй үлөө юм гэжэ бидэндэ тэндэ хэлээ һэн.

Хонсю аралай урда захын Симоносэки гэжэ городой вокзал дээрэ бууҳадамнай, толгойгоо сагаан бүдөөр бооһон эрэлхэг янзын японецууд бидэниие угтажа байба. Энэ хадаа тус городой транспортын хүдэлмэришэдэй профсоюзай түлөөлэгшэд совет айлшадые угтажа байһан байба. Эндэхи хүдэлмэришэд забастовко хэжэ эхилһээр 3 һара болобо гэжэ тэрэ толгойгоо бооһон бүд дээрэнь аржытар бэшээтэй. Иимэ бэшэгтэй бүдөөр толгойгоо бооһон мянга, түмэн хүдэлмэришэдые бидэ Японой Киото, Нагоя, Токио болон бусад хотонуудаар ябахадаа хараабди. Японой ниислэлэй бүхы таксиин жолоошодой 60 процентнь забастовкодо хабаадалсаа. Мүн Нагоя хотодо үдэшэлэн хүрэжэ ерэхэдэмнай, тэндэ үйлсэнүүдээр забастовкын жагсаалай колоннонууд ябажа байгаа. Манай гараһанай үглөөдэр тус хотын автомобильна транспортын хүдэлмэришэдэй бүгэдэнниитын забастовко эхилээ.

Японой хуули засаг баригшад хүдэлмэришэдэй үргэн ехэ хүдэлөөнһөө айхадаа, иимэ хүдэлөөнэй эрхилэгшэдые болон хабаадагшадые хэһээхэ гэһэн сагдаа полициин хуули хэрэглэн, арга хэмжээ абахые оролдоно.

Ажалшадые гэр байраар хангалга Япон орондохи нилээд хэсүү хүндэ асуудалнуудай нэгэн болоно. «Ориентал экономист» гэжэ буржуазна журналай бэшэһэнэй ёһоор, «гэр байрын асуудал тон муу хэбээрээ байна». Орон доторнь 3 миллион айл ороходо байрагүй юм. «Гэр байрагүй хүнүүдэй 90 процентнь дунда ба бага салинтай хүнүүд болоно» гэжэ тус журнал соо бэшэгдэнэ. Японда гэрэй үсөөн, байрын хүлһэнэй үнэтэй байдаг шалтагаан — газарынь эзэдэй мэдэлдэ, газарайнь үнэ сэн хэтэрхэй ехэ байдагһаа болоно. Байрын түлөөһэн хүдэлмэришэнэй абадаг салингай 20 процентһээ дээшээ байдаг. Нагоя хотодо бидэ социалист-депутат Гото Харуо гэдэг хүнэй байрада орообди. Энэ айл багашаг японмаягай модон гэртэ байна. Гэр табиһан газарай түлөө гэрээ барюулһан сангһаа хоёр дахин ехэ мүнгэ зөөри гаргашалааб гэжэ тэрэ хөөрэнэ.

Япон орон дотор аяншалан ябаха зуураа, хүдэлмэришэдэй дунда коммунис партиин ямар ехэ нүлөөтэй байдагые бидэ дахин дахин баталан хараабди. Апрель һарада үнгэргэгдэһэн нютагай захиргаанай һунгуулинуудта коммунистнууд социалистнуудтай хамта нилээд амжалта туйлаһан байна. Эдэ хоёр парти хамтаран, губернаторай болон олохон хотын даргын тушаалда өөһэдынгөө кандидадуудые дэбжүүлээд, либерально-демократическа болон бусад буржуазна партинуудай түлөөлэгшэдые тус тушаалда оруулхагүйн түлөө тэмсэһэн байгаа. Теэд тэдэ буржуазна партинууд өөһэдынгөө кандидадуудые һунгагдаха тушаалнуудта оруулхын түлөө хэды шангаар тэмсэһэн, мүн тэдэнэй кандидадууд һунгуулиин заршам ёһые зүришэн, һунгагшадта эдилгэ үгэхэ зэргын арга мэхэ хэрэглэбэшье һаань, коммунистнууд болон социалистнууд, профсоюзуудай болон бусад демократическа эмхинүүдэй дэмжэлгэтэйгээр префектурын губернатораар, мүн Фукуока, Иватэ, Осака, Йокогама ба бусад хотонуудай дарганараар өөһэдынгөө кандидадуудые һунгуулжа шадаһан байна.

1959 ондо болоһон муниципальна һунгалтатай жэшэхэдэ, энэ жэлэй һунгалтануудта компартиин кандидадуудай түлөө хоёр дахин олон хүн һаналаа үгэһэн болоно. Осака, Киото, Нагоя, Йокогама, Кобэ зэргын томо хотонуудай муниципальна суглаануудта японой компартиин 14 кандидат һунгагдаа. Муниципалитедүүдтэ коммунист-депутадууд 208 хүн байһанаа, мүнөө 356 болоо. Мүн орон нютагай доодо захиргаануудта коммунист-депутадуудай тоо 141 хүнөөр нэмээ. Мүнөө нютагай засаг захиргаанай зургаануудта 1140 коммунист-депутадууд хүдэлнэ.

Апрель соо болоһон һунгуулинуудай үедэ «Япон Урда-Корей хоёрой хэлсээе таһалдуулха, Америкын уһан доогуур ябадаг атомна онгосонуудые японой портнуудта оруулхагүйн, США-гай сэрэгэй баазануудые усадхахын түлөө тэмсэхэ» — иимэ гол зорилгонуудые компарти табиһан юм гэжэ Японой Коммунис партиин ЦК-гай түрүүлэгшэ Сандзо Носака заана.

Үнэхөөрөө, США-гай сэрэгэй баазын Японда байгаа ябадал Японой үргэн олониитын һанаа зобоонo. Японииие ядерна зэбсэгэй хүсэнүүдтэ нэгэдхэн, тэрэнэй газар орониие Алас-Дурнадахи ээрхэг түримхэй атомна стратегиин гуламта болгохын түлөө США оролдожо, энэ байдалай аюулые бүришье гүнзэгырүүлнэ.

Водородно бомбо зөөхэ америкын «Ф-105» гэжэ самолёдууд Японой Итадзукэ, Мисава районуудтахи США-гай агаарай-сэрэгэй баазануудта абаашагданхай. Мүнөө уһан доогуур ябадаг атомна онгосонуудые японой далайн портнуудта байрлуулха тухай Япон США хоёрой хоорондо хэлсээнүүд эдэбхитэй ябуулагдана. Эдэ бүгэдэнь Японой арад зониие ехэтэ зэбүүрхүүлнэ. Энээндэ Японой социалис болон коммунис партинууд, 4 миллион шахуу гэшүүдые нэгэдхэдэг Японой профсоюзуудай генеральна совет, мүн эхэнэрнүүдэй, залуушуулай демократическа эмхинүүд, олохон элитэ эрдэмтэд, наукын болон культурын ажал ябуулагшад, шажанай эмхинүүд, олон префектура болон хотонуудай засаг захиргаанай зургаанууд эрид буруушаал мэдүүлһэн байха юм.

США-гай сэрэгэй баазануудай байрлаһан районуудаар июниин 23—25-най үдэрнүүдтэ буруушаан тэмсэхэ ажалшадай нэгэдэмэл ябуулгын үдэрнүүдые үнгэргэбэ. Эдэ үдэрнүүдтэ Йокосука хото шадар байгаа США-гай далайн-сэрэгэй баазын ойро болоһон митинг жагсаалнуудта 11 префектураһаа 100 гара мянган хүн хабаадалсаһан байна.

Социалист-губернатор Танти Удзаки түрүүтэй Фукуока префектурын захиргаан, мүн либерал Абэ түрүүтэй хотын захиргаан США-гай сэрэгэй баазануудай Японда байһаниие эрид буруушааһан бэшэг США-гай болон Японой правительствануудта, Америкын сэрэгэй командованида, Японда байгаа США-гай элшэн сайд Рейшауэр гэгшэдэ эльгээһэн байха юм. Америкынхидтэ эсэргүү һанал бодол нютаг оронойнь дунда тон ехээр дэлгэ[...]

Йокогама хотодо со[...]
циин хүндэлэлдэ хэ[...]
залга дээрэ тус хоты[...]
лист Асуката, парла[...]
Сигэаки болон бусад о[...]
хэлэхэдээ, эб найра[...]
Америкын сэрэгэй баа[...]
хахын түлөө, Советскэ[...]
шэ ёһоной һайн ха[...]
хын түлөө эдэбхитэй [...]
ла байна гэжэ нэгэн [...]
мэдүүлөөд. Эдэ мэдүү[...]
нөө үеын Японой про[...]
ниитын һанал бодол [...]
вет делегациин ябаһа[...]
хаанагүй ажалшад «[...]
болон бусад мэдээжэ с[...]
нуудые дуулажа угта[...]
совет делегациие угт[...]
СССР хоёрой хоорондо[...]
саан мандаг!», «Бү[...]
пролетаринар, нэгэдэг[...]
делегаци, манайда һа[...]
шалыт!», «Японой [...]
дэлмэришэдэй хани [...]
ха болтогой!» гэһэн у[...]
дые дээрэ үргэжэ яба[...]

Редактор
Ц. О. [...]

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур
1963 оной июлиин 26.

Манай адрес, телефоны

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. [...] улица ЛЕНИНА, 35. Телефоны: редактора—23-67, [...]тора—38-42, зам. редактора—35-84, секретари[...] отделов: сельскохозяйственного производства и [...] жизни—47-59, 35-14, промышленного производства [...]ной жизни—48-89, 33-61, корректорская—35-95.
Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: идеол[...] —24-74, советского строительства и быта—34-93, [...]ров и писем—25-41, 38-30, информации—32-74 и [...] 34-05.

гор. Улан-Удэ, типография Министерства ку[...] Бурятской АССР.

Н00482. Зак. № [...]